Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĘS

AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVIII. Nr. 54 | Redakcija: GLenmore 5-7281 | ANTRADIENIS (TUESDAY) | LIEPOS (JULY) 28 D., 1953 M. | Administracija: GLenmore 5-7068 | 10 CENTŲ

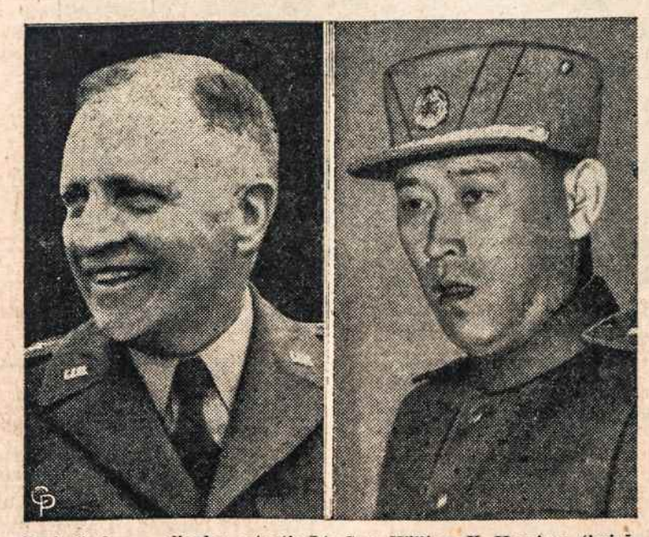

Pasirašę karo paliaubų sutartį: Lt. Gen. William K. Harrison (kairėje) iš sąjungininkų pusės ir Lt. Gen. Nam Il iš komunistų pusės.

Rezoliucija atėjo į Atstovų Rūmus

Taisyklių komitetas ją priėmė vieningai

Altas praneša, kad **Atstovų rūmų taisyklių komitetas liepos 23 vieningai pritarė atstovo Kersteno rezoliucijai sudaryti komisiją, kuri ištirtų rinkimus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje bei kitas aplinkybes, kuriomis Baltijos valstybės buvo Rusijos pagrobtos.** Rezoliucija 231, dabar gavusi kitą numerį — 346, įtraukta į Atstovų Rūmų darbų eilę ir bus sprendžiama artimiausiom dienom. Komisija numatyta iš septynių asmenų, skiriamų Atstovų Rūmų pirmininko.

Papildomai tenka patirti, kad taisyklių komitete yra 12 narių — 8 respublikonai ir 4 demokratai, taigi tiek vieni, tiek ir kiti palaikė rezoliuciją. Ją karštai gynė komiteto nariai Scott, Braun, Reece ir Maddin, kuris buvo pirmininkas komisijos, tyrusios Katyno žudynių bylą. Atstovam didelį įspūdį darė pateikti Sierovo ir kiti deportacijų dokumentai, kuriuos bolševikai paliko bėgdami iš Lietuvos.

Svarstymo eigą paskutiniu metu sekė ir buvo apklausinėjami Alto pirmininkas L. Šimutis, Informacijos Centro direktorius M. Kižytė ir Lietuvos pasiuntinybės patarėjas J. Kajeckas.

Laukiama, kad rezoliucija gali būti Atstovų rūmam pateikta dar šį pirmadienį.

Ar Maskva pritars 4 konferencijai?

Maskva. — "Pravda" aštriai puolė Vakarų siūlymą Maskvai dalyvauti užsienių reikalų ministerių konferencijoje Vokietijos ir Austrijos klausimui. Tuo pasiūlymu Vakarai norį sustiprinti Adenauerio padėtį rinkimuose. Tačiau laikraštis neatmeta pačios konferencijos.

Bonnos politiniuose sluoksniuose aiškinama, kad Maskva atsisakysianti vis dėlto nuo konferencijos.

Gen. Mark Clark, JAV vyriausias karo vadas Tolimuose Rytuose, iš Tokyo buvo nuskridęs į Korėją pasirašyti karo paliaubų sutarties iš JAV pusės.

PALIAUBAS PASIRAŠĖ. EISENHOWERIS ĮSPĖJA BUDĖTI

DULLES PASIRYŽĘS VYKTI PAS RHEE, KURIS PASILIKO LAISVAS RANKAS

Koreja. — Paliaubos pasirašytos pirmadienį (New Yorko laiku: sekmadienio vakarą).

Paliaubų sutarties yra 15 punktų: 1. Per 12 valandų sustabdomos kovos. 2. Kariuomenės atsitraukia per 2 kl. 3. Sąjungininkai pasitraukia iš salų prieš šiaurės Korejos uostus. 4. Korejos blokada panaikinama. 5. Kariniai papildymai draudžiami; tegali būti išlaikytas dabartinis lygis. 6. Paliaubų sutarties vykdymą prižiūrės komisija iš abiejų pusių po 5 karininkus. 7. Sudaroma sąjungininkų ir komunistų 10 grupių, kurios vykdys policinę priežiūrą neutraliojoj srity. 8. Kariuomenės pakeitimo reikalam skiriami pietų ir šiaurės Korejoje po 5 uostus. 9. Švedų, šveicarų, lenkų ir čekoslovakų karininkų komisijos prižiūri tuose uostuose paliaubų vykdymą. 10. Belaisviai grąžinami per 60 dienų. 11. Negrįžtantiems į komunistinę Korėją ir Kiniją sudaroma repatriacinė komisija iš švedų, šveicarų, lenkų, čekoslovakų po vieną atstovą ir indo pirmininko sprendėjo. 12. Toji komisija per 60 dienų perima savo žinion visus belaisvius. 13. Komisija per 90 dienų leidžia komunistam varyti propagandą už grįžimą. 14. Kurie vis tiek negrįš, padaromi civiliniais asmenimis ir leidžiami išemigruoti į neutralų kraštą. 15. Karinės vadovybės patars savo vyriausybėm per 90 dienų nuo paliaubų sušaukti politinę konferenciją, kuri nuspręstų svetimų kariuomenių atitraukimą iš Korejos ir Korejos klausimo sprendimą taikiu būdu.

Prez. Eisenhoweris įspėjo amerikiečius nesumažinti budrumo, nes paliaubos nereiškia pasaulio taikos. Taip pat įspėjo ir buv. prez. Trumanas.

Prez. Rhee pasiliko laisvas rankas, protestuodamas prieš sąjungininkų dvilypį pareiškimą — jam, kad sutinka politinę konferenciją tęsti ne daugiau kaip 90 dienų, komunistams — konferencijos laiko neapribodami; lygiai nesutinka Rhee įsileisti Indijos kariuomenės.

Prez. Eisenhoweris įspūdžiui atitaisyti paprašė Kongresą skirti 200 mil. Korejai atstatyti. Valstybės sekretorius Dulles pareiškė pasiryžęs vykti į Korėją kalbėtis su prez. Rhee.

SOVIETAI KARO NEPRADĖSIĄ

Washingtonas. — Gen. Gruenther, NATO vyr. vadas, pareiškė, kad jis esąs įsitikinęs, jog Europoje Sovietai dabar karo nepradės, nors jie turi karinę persvarą ore, žemėje ir povandeninių laivų.

"Marijos metai"

Vatikanas. — Pijus XII pramato paskelbti ateinančius metus "Marijos metais". Jie truks nuo 1953 gruodžio 8 iki kitų metų tos dienos. Sukanka 100 metų, kai buvo paskelbta Nekalto Marijos Prasidėjimo dogma.

"BALTIJOS KRAŠTŲ ĮJUNGIMAS — TIKRA PALAIMA"

DĖL KOKIŲ KNYGŲ

Knygų deginimo aidas pasiekė ir Europą. Vienas iš europinių balsų nuskamba visai kitaip nei Amerikoje. Šveicarų spaudoje G. v. Uxkull sako, kad yra knygų, kurių ir deginti neverta. Perdaug jom būtų garbės ir reklamos. Jai vertos, kad būtų tiesiog neskaitomos ir užmirštos. Turi galvoje dalį knygų, kurios pakliuvo į "American Houses" Vokietijoje ir kitur tuo metu, kai Amerika pergyveno medaus mėnesį savo meilėje bolševikam.

Uxkull konkrečiai pažiūri į tokias knygas. Pavyzdžiui ima "fellow traveller" Frederick L. Schuman knygą "Soviet Politics". Jos autorius tada, kai knygą rašė, buvo Cornell universiteto ir Williams koledžo profesorius.

Apie jo knygą Uxkull sako: "Nėra jokio Kremliaus žygio, kurio Schuman neišgarbintų, arba jei tai neįmanoma, — nepateisintų. Sakysim, Suomiją užpulti buvo 'neišmintinga', bet vis dėlto būtina, nes Suomija būtų buvusi Hitlerio sąjungininkė. Dėl tokio tvirtinimo Uxkull pastebi: "Ir tas, kuris net paviršutiniškai Suomiją pažįsta, žino, kad tai nesąmonė ir šmeižtas".

"Baltijos kraštų įjungimas buvo tikra palaima jų gyventojam, išskyrus mažą skaičių buvusių politikų ir dvarininkų".

Šitų kraštų politinę nepriklausomybę prieš įjungimą į Sovietų Sąjungą Schumanas vadina "fikcija ir ūkinio atsilikimo šaltiniu".

Jokio žodžio apie deportacijas, masinius žudymus... Taip daro Amerikos "istorikas".

Kad Lenkijos karininkų nužudymas Katyne buvo vokiečių darbas, Schuman taip pat aišku. Jis tatai "įrodo", remdamasis... Sovietų atstovybės Washingtone informacijom. Visi jo šaltiniai panašios rūšies. Nekomunistiniai šaltiniai atsitiktinai nurodomi, bet tik tam, kad pažymėtų, jog negalima jais pasitikėti.

"Ką su tokiais 'istorikais' ir jų veikalais daryti? McCarthy nori juos pašalinti iš universitetų, o jų knygas iš lentynų bibliotekų, kurios yra skirtos informacijai, ne moksliniam tyrinėjimui. **Ar jis elgiasi neteisingai?"**

—o—

Tarp Europos ir Amerikos Uxkull mato didelį skirtumą. Europa jau turi užtenkamai antikomunistinių intelektualų. Amerika nėra tokia laiminga. Kitaip ji neturėtų nė "McCarthyzmo".

"Amerikoj vadinami "fellow traveller" tai nėra tik komunizmo "bendrakeleiviai"; savo padėties visuomenėje dėka jie tiesia kelius savo viešpačiui bolševizmui. Blogiausia ne tai, kad jie turėtų piktų minčių, bet kad jie yra "politiniai kūdikiai". Toks Albert Einstein turi pagrindo nejausti palankumo McCarthy komisijai, nes jis savo prokomunistinių simpatijų neslepia. Visa, ką jis tuo reikalu pasakė ar parašė, rodo jo didžiausią idealizmą ir didžiausią naivumą".

"Jei pas mus dar būtų tiek saloninių ir akademinių bolševikų, kas žino, gal būt, vieną dieną turėtume taip pat McCarthy — arba norėtume jį turėti".

Berija mėginęs bėgti į užsienius?

Maskva. — Vienas šveicarų laikraštis sakosi gavęs žinių per Prahą, kad Berija, matydamas savo pralaimėjimą, rengėsi bėgti į užsienius. Kai tik jis patyręs, kad Malenkovas jau turi parengęs komunikatą, jog Berija susirgęs ir iš pareigų pasitrauksiąs, jis skubiai susitaręs su karo lakūnais lėktuvu bėgti į Skandinaviją. Jo planą Malenkovui išdavęs MVD gen. Smerkin, Berijos draugas. Tris dienas prieš paskelbtą Berijos suėmimo datą, birželio 27, esą Berija išvykęs savo juodu limuzinu iš Kremliaus. Bet prie vartų jį sulaikę sargybiniai ,ir gen. S. Kruglov jį suėmęs. Lakūnai vietoj Berijos sulaukė MVD agentų, buvę suimti ir tuojau sušaudyti.

UŽ LAISVUS RINKIMUS

Washingtonas. — Prez. Eisenhoweris laiške Vokietijos kancleriui Adenaueriui ir liesdamas Vokietijos pageidavimą, kad būtų siūloma Maskvai nepuolimo garantija, pareiškė, jog dabartinė padėtis yra palanki reikalauti laisvų rinkimų Vokietijoje.

Londono "Times" nepritaria Amerikos maisto gabenimui į rytų Vokietiją. Esą būsią pakenkta Vokietijos susijungimo reikalui.

MOTERYS ATSTOVAUJA AMERIKAI

Bernas. — Į Šveicariją Amerikos atstovu paskirta Miss Frances Willis, seniai dirbanti Amerikos diplomatinėje tarnyboje. Tai jau ketvirta Amerikos atstovė Europoje — Mrs. Anderson Kopenhagoje, Mrs. Mesta Luxemburge, Mrs. Luce Romoje. Įdomiausia, kad moteris atstovė paskirta ir Šveicarijoje, kurioje moters neturi politinių teisių.

IR NACIONALINĖ KINIJA PRAŠOSI

Formosa. — Nacionalinė Kinija paprašė, kad prie neutralųjų komisijos, vykdančios belaisvių repatriaciją Korejoje, būtų leista dalyvauti jos stebėtojui.

Vėl siūlo Amerikos maistą

Berlynas. — Į Sovietų protestą Amerikos komisaras Conant iš naujo kreipėsi į Semionovą, kad netrukdytų pristatyti maisto badaujančiai rytų Vokietijai. Tegul Amerikos pristatomą maistą išdalins vokiečiam patys vokiečiai —aiškino Conant.

AMERIKA PASISAKO UŽ PAVERGTŲJŲ LAISVĘ

Ko prašė Amerikos vyriausybę pavergtųjų atstovai

Centro ir Rytų Europos Konferencija drauge su Centro - Rytų Europos Komitetu 1953 m. gegužės 20 d. įteikė JAV Prezidentui 17 punktų memorandumą. Lietuvos vardu memorandumą pasirašė Lietuvos įgal. min. Washingtone P. Žadeikis ir LLK pirmininkas V. Sidzikauskas. Memorandumas dėkoja JV už išsilaisvinimo vilčių palaikymą. Pasisako už vieningą ir apjungtą Europą; pabrėžia, kad sėkmingai kovai su komunistiniu imperializmu reikalingas glaudus ir suderintas veikimas atitinkamų laisvojo pasaulio jėgų su pavergtųjų kraštų atstovais. Liečia ir tautinių karinių dalinių sudarymą, satelitinių vyriausybių pripažinimo eventualų atšaukimą bei demokratinių tų kraštų atstovybių pripažinimą. Pagaliau apeliuoja, kad Jungtinės Valstybės suteiktų prieglaudą politiniams pabėgėlams iš anapus geležinės uždangos.

Pavergtosios tautos turi lygią teisę

Į memorandumą gautas Valstybės Departamento atsakymas, datuotas liepos 16 ir pasirašytas sekretoriaus pavaduotojo Livingston T. Marchant. Pranešdamas apie memorandumo gavimą, rašo:

...Noriu Jus užtikrinti, kad memorandumo keliamais klausimais Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė yra labai susirūpinusi. Jūsų sugestijos yra perduotos tiesiogiai šiomis problemomis besirūpinančių pareigūnų dėmesiui.

Amerikiečiai yra tvirtai įsitikinę, kad Rytų ir Centro Europos **pavergtosios tautos visokiu atveju turi teisę lygiomis ir garbingai dalyvauti laisvųjų tautų bendruomenėje.** Savo paveldėjimu, istorija, kultūra ir, svarbiausia, savo giliu įsitikinimu pavergtosios tautos yra taip pat Europos senosios bendruomenės dalis. Svetimųjų viešpatavimas dabar skiria daugelį ryžtingiausių ir gabiausių šios bendruomenės tautų nuo savo laisvojo pasaulio brolių. Šis tragiškas faktas sudaro problemą, kurią būtina išspręsti, jei žmonija nori taikoje siekti laisvesnės, laimingesnės ir geresnės ateities.

Todėl tikras ir nesikeičiąs Jungtinių Valstybių uždavinys — skatinti sąlygų sudarymą, kad **pavergtieji Europos kraštai galėtų atkurti savo nepriklausomybę ir užimti sau deramą vietą Europos laisvųjų tautų bendruomenėje, pasiryžusioje nesavanaudiškai spręsti bendrąsias problemas.** Džiugu patirti, kad šiam tikslui bendrai dirba savo organizacijų atstovaujami pavergtosios Europos tremtiniai."

Vykęs Egipto manevras prieš britus

Kairo. Arabų Lygos valstybės paruošė planą sudaryti panarabinę kariuomenę Sueso kanalo srityje. Pagal Egipto planus toji kariuomenė turėtų 8 divizijas po 19,000 vyrų. Rugsėjo 2 tuo reikalu tarsis arabų štabai. Planą remia Egiptas ir Syrija; abejingos Irakas, Jordanija, Libija.

Naguib pasiūlė, kad vietoj anglų technikų Sueso sandėliam juos atsiųstų Amerika.

BERLYNE PRITRŪKO IR BULVIŲ

Berlynas. — Berlyne pritrūko bulvių. Jų vartojimas apribotas. Gyventojuose didelis neramumas ir įdūkimas prieš sovietus, kurie Amerikos pagalbos neįsileidžia, o patys nieko neduoda.

● **Komunistinės pajėgos Korejoje tokios:** 1 mil. kinečių ir 300,000 šiaurės korejiečių.

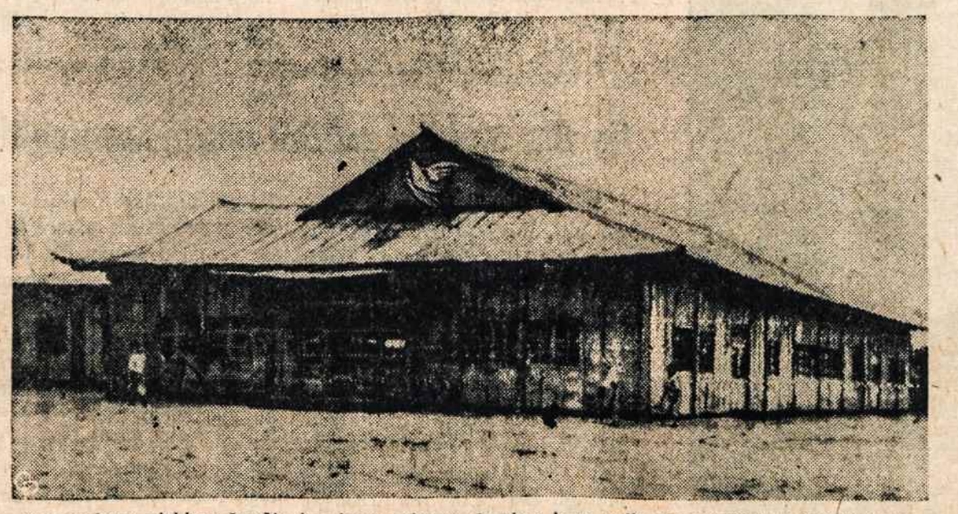

Panmunjome, niekieno žemėje, kur buvo vedamos derybos, karo paliaubų sutarčiai pasirašyti komunistai pastatė šį "taikos namą", panašų į kinų pagodas. Viršuje pridėjo ir "taikos balandį". Statyba uždelsė paliaubų pasirašymą ir dėl to yra žuvę paskutinėmis dienomis keli šimtai karių. Mat, komunistams labiau rūpi propaganda kaip žmonių gyvybė.

Mes iš pačios ministerijos

Bolševikų revizija Lietuvos mokykloj

Skaitytojas prisimena šią sceną iš "revizoriaus". Sustingo išsigandę visi Gogolio valdininkai, kada jiems besišaipant iš gorodničiaus, apgailestaujant savo kvailumą, staiga buvo pranešta apie tikrojo revizoriaus atvykimą. Į Šeduvos vidurinę mokyklą atvyko ne Chlestakovas, o du tikrieji revizoriai ir, vos peržengę mokyklos slenkstį, pareiškė: — Pasiruoškite. Lankysime pamokas.

— Kas jie? — klausinėjo susirūpinę mokytojai ir direktorius.

O susirūpinti, tiesa, buvo ko. Ketvirčio pažangumas mokykloje — aiškiai nepatenkinamas. Mokomasis personalas su rimtais trūkumais. Klius, — galvojo direktorius.

Šiek tiek mokytojus suramino dar dviejų žmonių atvykimas. Tai buvo rajono švietimo skyriaus inspektoriai Kurila ir Stripeikaitė. Viš drąsiau, — galvojo mokytojai, — čia pažįstami, o be to, žmonės geri, perdaug dažnai į mokyklą nelandžioja, o jei ateina, tai trūkumų neranda.

— Kas tie žmonės? — klausė mokytojai rajono inspektorių.

— Negalima ... inkognito ... Mes jiems tik padedame ... vadinasi, pas jus yra atvykusi brigada.

Visi keturi vizitatoriai pradėjo atkakliai lankyti pamokas ir raustis bylose. O mokytojai taip ir nežino, kas jų pamokas lanko ....

— Na, kaip pamoka? — mėgino iš pradžių klausti viena mokytoja, bet sutikusi šaltą vizitatoriaus žvilgsnį, pakartotinai klausti nedrįso.

— Gal jūs pasakysit, ar daug pamokoje trūkumų, — kreipėsi mokytoja į labiau pažįstamą rajono liaudies švietimo skyriaus inspektorių. Aš taip jaudinuosi ... čia nepažįstami ...

— Nevalia. Uždrausta. Čia jums ne paprastas tikrinimas, čia svečiai iš aukštai ... iš Vilniaus ir, prisilenkė prie ausies, pridėjo:

— Iš ministerijos ...

— Koks įspūdis susidarėmano klasėje? — paklausė vienas klasės vadovas.

— Truputį gal nedrausminga, netiesa?

— Įspūdis? — atrėžė vizitatorius, — mes čia ne įspūdžiais dalintis atvykome. Mes iš ministerijos ... prašau duoti auklėjamojo darbo planus!

Klasės vadovas klusniai padavė planus ir nutilo.

Penkias dienas vizitatorių brigada lankė pamokas ir rausėsi įvairiuose popieriuose. Stebėjosi rūsčiai paslaptingais svečiais mokytojai, stebėjosi klasių vadovai, stebėjosi ir baiminosi pats direktorius. Su niekuo nepasikalba, nepasitaria, o tik rašo, rašo ... Pagaliau direktorius neiškentė ir paprašė nurodyti trūkumus ar bent savo atvykimo tikslą.

— Auklėjamąjį darbą tikriname, — pareiškė vizitatoriai. Šiandien sukvieskite pedagogų tarybos posėdį.

— Kokią paskelbti dienotvarkę?

— Jokios nereikia. Sužinos ir taip, kokių mes čia jūsų darbelių suradome ...

Įvyko posėdis. Mokytojai laukė, ką pasakys paslaptingi svečiai ...

— Taigi, — pradėjo vienas, — mes iš švietimo ministerijos. Aš Butanavičius, o jis, — parodė į draugą, — Žagūnas. Mes esame ministerijos inspektoriai ir tikrinome mokomąjį-auklėjamąjį darbą jūsų mokykloje.

— Kaip? — nustebo mokytojai — o iš kur jūs žinote apie mūsų darbą? Jūs tik pamokas lankėte, o nepasikalbėjote nei su klasių vadovais, nei su mokinių ir mokytojų, komjaunuolių organizacijų sekretoriais, nei su pionierių vadovu, nei pagaliau su direktoriumi. Nepasižiūrėjote užklasinio darbo ...

— Niekai! Mums ir taip viskas aišku. Prašau, drauge Stripeikaite, skaitykite tikrinimo aktą.

Stripeikaitė pradėjo iškilmingai skaityti aktą. Vienu, dviem sakiniais buvo išanalizuotos pamokos. Toliau sekė klasių vadovų darbas, pionierių organizacijos darbas, pedagogų tarybos darbas ...

Kodėl gi tik apie planus parašyta, o ne apie patį darbą? — stebėjosi mokytojai, — planas dar nepasako apie darbą. Klausimo inspektoriai tarėsi neišgirdę.

Toliau pagal aktą sekė mokytojų kvalifikacijos kėlimas. Drg. Stripeikaitė išskaičiavo, kas baigė aukštąjį mokslą, kas mokosi neakivaizdiniu būdu. "Žilėnas, Žilėnienė, Kazakevičiūtė — studijuoja savarankiškai J. V. Stalino veikalą "Ekonominės socializmo TRS Sąjungoje problemos". Pažymėtina, kad savarankiškoms studijoms pasirintas labai mažas veikalas, o antra, kad savarankiško mokytojų mokymosi kontrolė nevykdoma ..."

— Atleiskite, gal nenugirdome. Juk tai ...

— Taip ir parašyta: "... studijoms pasirinktas labai mažas veikalas". Atkreipkite į tai dėmesį.

— Prašau nenutraukti skaitymo dėl smulkmenų, — įsikišo drg. Butanavičius.

— Prašau toliau ... Aktas buvo perskaitytas. Pabaigoje pasiūlymai: direktoriui aplankyti 6, o mokslo dalies vedėjui — 8-10 pamokų per savaitę ... išaiškinti nepažangumo priežastis ... kiekvieną pamoką panaudoti komunistiniam auklėjimui ... ir iki 1953 metų kovo 1 d. rajono liaudies švietimo skyriui patikrinti Šeduvos vidurinės mokyklos darbą ...

— O kam švietimo skyriui vėl tikrinti mūsų darbą?

FELJETONAS

— Kam tikrinti? O kaip gi be kontrolės?

Posėdis baigtas, — pareiškė inspektorius, — nėra laiko. Dar reikia švietimo skyriuje komandiruotes pažymėti.

Inspektoriams išvykus, direktorius, pamatęs, kad pavojus praėjo, pagaliau įgavo drąsos ir viešai supyko.

— Biurokratai ... Rausias, rausias popieriuose, o paskui apibendrina ir daro išvadas. Jokios paramos, jokios pagalbos iš jų nesulaukėme. Dar klaidina, revizoriai ..., — pyko direktorius.

— Draugas direktoriau, — atsiliepė kažkas, — o ko jūs anksčiau to nepareiškėte ... jiems.

Direktorius nieko neatsakė. O mokykloje pasiliko viskas po senovei. Švietimo ministerijoje taip pat. Nemokšiškų pasipūtėlių aktas niekeno ministerijoje nebuvo perskaitytas, niekas nepastebėjo jo perlų. O vis dėlto reikėtų tą aktą pasiskaityti. Gi tada mokykloms iš ministerijos darbuotojų apsilankymų būtų didesnė nauda". ("Tiesa" 1953, Nr. 27).

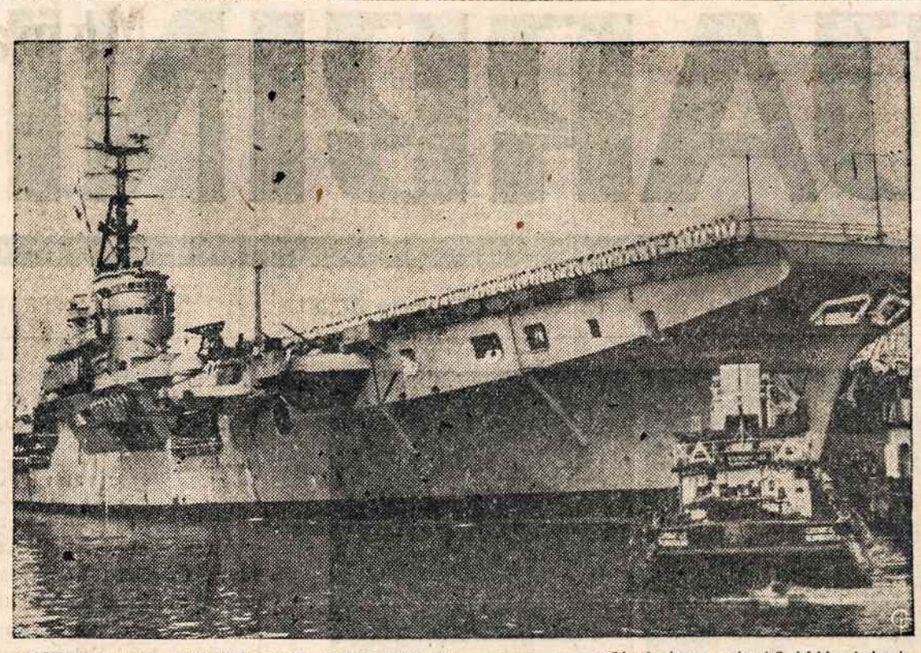

AUSTRALIJOS LĖKTUVNEŠIS "SYDNEY" pirmą kartą po praėjusio karo aplankė JAV, atplaukdamas į Baltimorę. Jis dalyvavo Anglijos karalienės Elzbietos karūnacijos iškilmėse. Lėktuvnešis turi 1,263 žmonių įgulą ir yra 19,000 tonų talpos.

RITERIAI IŠ UŽ KRŪMO IR SKAUTYBĖS IDEALAI

SPAUDA.

Naujienose liepos 20 "laisvojoj tribūnoj" redakcija praneša gavusi "skautų vyčių" atsišaukimą; jį atsiuntęs redakcijai vienas skautas, prašydamas paskelbti laikraštyje.

Atsišaukime kalbama, kaip skautai buvo Katalikų Bažnyčios persekiojami Lietuvoje; kaip jie prašė švietimo ministeriją ir kariuomenę globos; kaip tada skautai išaugo ir virto svarbiu postu "jaunosios kartos auklėjime". Tremtyje jie vėl persekiojami "partinių katalikų, ateitininkų bei kapelionų", kurie nori uždėti skautams savo kontrolę. Jie, skautai vyčiai, ginsią savo nepriklausomybę ir demaskuosią kiekvieną "parsidavėlį" kaip skautų priešą. Tame atsišaukime jau ir demaskuoja vyr. sktn. A. Saulaitį, sktn. Rudį, vyr. sktn. Kuprionį. Reikalauja, kad jie pasitrauktų iš skautų.

Jeigu tas "atsišaukimas" nebūtų skautų vardu leidžiamas, praeitum jo nepastebėjęs kaip pro neišauklėtų jaunuolių išdaigą. Bet atkreipti dėmesį kaip tik dėl to, kad tai kalbama vardu skautų, jaunimo organizacijos, žinomos su idealistiniais auklėjimo principais.

Idealistiniu jaunatvišku patosu ir iškilmingumu atsišaukime pradedama: "Brolybės rankomis apkabinkime lietuviškosios skautijos kamieną, kurį išaugino šventoji Lietuvos žemelė". Ir toliau idealistiniai žadai: "Dalykus spręsim skautiškai: vadovaudamiesi tiesa, meile, garbe ir riteriškumu".

Šypsnys ima, kai stebi, kiek esama tos "tiesos" atsišaukime vaizduojant skautų praeitį Lietuvoje. Bet čia galėjo ją ir nežinoti. Jau keisčiau su ta narsiųjų skautų "meile". Kas tai per meilė artimui, matyt iš žodžių, kuriuos mėto savo tariamiem priešam: partiniai fanatikai, siauraprotčiai, krikdemų blokas ir jiem ištikimi tarnai iš pačių skautų kelia intrigas, daro provokacijas, vartoja šmeižtus ... dvasios vadai eina politrukų pareigas ir trina rankas ... stengiasi paremti ateitininkus ir parsidavėlius ...

Jeigu tokiais žodžiais rodoma meilė, tai kokiais gi turi pasireikšti tų meilingų skautų neapykanta! ... Bet šalia "meilės", jie vadovaujasi ir "garbe" bei "riteriškumu". Koliodami konkrečius pavardėmis minimus asmenis, vadindami juos šmeižikais ar šmeižtų platintojais, krikdemais, intrigantais, drįsta tai skelbti laikraštyje, bet nedrįsta išlįsti iš už krūmo ir pasirodyti akis į akį. Tatai vadinas, vadovaujasi "garbe ir riteriškumu".

Kai jie charakterizuoja atskirus puolamus asmenis — priešskautiškas, veda priešskautišką politiką, siekia valdžios, Augsburgo "Višinskis" — taip ir prisimeni raportų stilių — prieštarybiškas, priešliaudiškas.

Kai skaitai šitą atsišaukimą, atrodo, kad už šio atsišaukimo pasislėpusių riterių dar už antro krūmo stovėjo kuris "dėdė", pirmojo krūmo ritierius pakurstęs, apšvietęs ir padrąsinęs. Tai tik rodo, kaip tos krūminės veiklos riteriams svetimi skautijos auklėjimo idealai.

KIETOSIOS ANGLIES DARBININKŲ NEAIŠKI ATEITIS

J. A. KARALIUS
Shenandoah, Pa.

Kietosios anglies darbininkų padėtis, žiūrint ateities, yra netikra. Buvo laikai, kada anglies naudojimas turėjo didelę reikšmę JAV gyvenime. Anglis šildė namus, suko dirbtuvių ratus, traukė geležinkelių traukinius, stūmė jūrų laivus. Šiandien anglies naudojimas tiems reikalams pasidarė per brangus ir mažiau praktiškas. Anglį pakeičia dujos, alyva ir elektra. Anglies pareikalavimas kasdien mažėja, anglies kasyklos užsidarinėja ir angliakasiai lieka be darbo. Jie keliasi kitur jieškoti darbų.

Darbininkų skaičius

1903 metais kietos anglies rajone dirbo 150,483 angliakasiai. Jų tarpe apie 20,000 lietuvių. Anglies į metus iškasė 74,607,000 tonų. Aukščiausias produkcijos laipsnis pasiektas 1917 m., kada anglies iškasta 100,445,974 tonos. Šiandien 1953 metais kietosios anglies industrijoje dirba apie 63,000 darbininkų, lietuvių — apie 10,000. Pernai jie iškasė 39,000,000 tonų anglies.

Anglies kainos

1903 metais pagamintos kietosios anglies vadinamos chestnut, tona kainavo $4.50, pea — $2.10, buck ir rice — $1.10. Parvežimas bei pristatymas į namus nuo vienos iki dviejų mylių tolumo atsėjo .25c. už vieną toną, o gelžkeliu pristatymas atsėjo $1.42 už toną už kiekvieną šimtą (100) mylių. Miestuose reikėjo dar pridėti po $1.00 už toną anglies pardavinėjimo tarpininkams.

Šiandien prie kasyklų tona chestnut anglies kainuoja 15.85, buck — $10.25, rice — $8.25, barley — $6.25. Pristatymas sunkvežimiais nuo vienos mylios iki dviejų — po $1.50 iki $2.00 už toną, o gelžkeliu — $3.10 nuo tonos už kiekvieną 100 mylių. Miestuose, kurie yra už 100 mylių, prie minėtų kainų reikia pridėti dar po $2.00 nuo tonos anglies pardavimo tarpininkams. Tad šiandien anglies kainos už 100 mylių nuo kasyklų yra tokios: chestnut tona $20.95, buck — $15.35, rice — 13.85, barley — $11.35

Darbininkų uždarbiai

Nuo 1902 metų, po penkių su puse mėnesių streiko, angliakasių alga ir darbo sąlygos pradėjo pagerėti. Darbininkai 1903 metais naujoje sutartyje su darbdaviais išsiderėjo 9 valandų darbo dieną ir 10c. prie $1.00 atlyginimo. Pagal 1903 m. kontraktą kietosios anglies angliakasys kontraktorius gavo 30c. į valandą, reiškia $2.70 į dieną, o paprastas darbininkas — kontraktoriaus pagelbininkas (labor) gavo 18 centų į valandą ir už 9 valandų darbo dieną — $1.62. Šiandien paprastas angliakasys darbininkas gauna $2.50 į valandą. Reiškia, paprastas darbininkas, išskaitant federalius mokesčius, gauna $16.17 į dieną. Pagal paskutines sutartis, darbo diena yra skaitoma 7 valandos. Be to, angliakasys, sulaukęs 60 metų amžiaus, iš darbo atleidžiamas ir gauna 100 dol. į mėnesį pensijos. Kasyklų savininkai "Pensijos Fondan" moka 50c. nuo tonos anglies. Pernai (1952) turėjo sumokėti nuo 39,000,000 tonų arba viso $19,500,000 dol, bet kai kurie kasyklų savininkai nėra sumokėję. Angliakasių, kurie gauna po $100.00 į mėnesį pensijos šiandien yra virš 10,000. Vadinas, pensijoms minėtas fondas išmoka virš 12 milijonų dolerių į metus. Didžiuma gaunančių pensijas yra ligonys, sergantieji angliakasių liga — "miners asthma". Pensijos fondas ligoniams apmoka gydymosi išlaidas. Tam reikalui fondas išmoka arti 3 milijonų dolerių į metus.

Tas viskas skamba gražiai. Bet, kas iš to, kad per pastaruosius kelis metus anglių kasyklos, kurios dar dirbamos, dirbo tik po dvi bei tris dienas savaitėje. Mažėjant anglių produkcijai ir didėjant pensininkų skaičiui, atrodo, kad Pensijų fondas gan greit išsisems. Visa tai rodo angliakasių ir kietosios anglies industrijos padėtį ir neaiškią ateitį.

LAUKDAMI PALIAUBŲ, vieni amerikiečių kariai miega, o kiti stovi "be darbo", kai korejiečiai ir toliau su komunistais kaujasi.

● **Tūkstantis kunigų** dirba apaštališkąjį darbą pogrindyje Ukrainoje, kaip praneša Vatikanas. Žmonės jų neišduoda, nors policija graso ir ieško. Kunigai yra unitai — katalikai rytų apeigų.

Kaip pagerinti susivienijimų veikimą

Drauge liepos 21 Vytautas Seirijis kalba apie lietuvių draudimo organizacijų rūpesčius. Mini, kad narių skaičius juose mažta, o didinti nesiseka. Jaunimas į juos nesideda, nes jo viena finansinė, draudimo veikla nepatrauksi. Primena, kad L. R. K. Susivienijimas, o taip pat S. L. A., yra numatę ir kultūrinius uždavinius — "gelbėti ir lietuvybės išlaikymo darbe". Kultūriniai uždaviniai kiekvieną labiau įpareigotų prisidėti. Tai pabrėždamas, autorius kalba:

"Regis susivienijimams nebūtų sunku kasmet paskirti stipendijų lietuviui studentui, finansuoti vertos knygos išleidimą, ar kokiu nors kitu būdu parodyti konkretesnį gestą. Jeigu jau kartą jaunimas nuo susivienijimų atsikabino ir, nusigręžęs nuo jų, nuskubėjo savais keliais, kodėl gi nepaieškoti būdų dabar to jaunimo dėmesį į save atkreipti, pagelbstint jam?"

Bet autorius aiškina, kad susivienijimų sustingimas ir nenoras daryti pažangos, atsinaujinti, kaip to reikalauja naujos gyvenimo sąlygos, atbaido jaunimą ir visuomenę daro abejingą tiem susivienijimam.

Prie "Draugo" svarbių išvedžiojimų galima tik būtų pastebėti, kad L. R. K. Susivienijimas paskutinėje konferencijoje šitai suprato ir priėmė eilę rezoliucijų — dėl stovyklų steigimo jaunimui, dėl vadovėlių išleidimo. Bet reikia dar naujo ir svarbesnio žingsnio pirmyn — nutarimus įvykdyti.

Fordas nespėja gamint naujų automobilių

Pirmą šių metų pusmetį Fordo automobilių pardavimas buvo trečdaliu didesnis, negu 1952, o sunkvežimių — ketvirčiu, nors pasitaikė streikų ir gamyba dėl modelių keitimo buvo žymiai sulėtinta.

Visuomenės patenkinimas Fordo automobiliais ir sunkvežimiais laikosi toj pačioj aukštumoj ir tikimasi, kad ir 1953 metais susilygins su 1950-jų pardavimo rekordu.

Per paskutiniuosius šių metų 6 mėnesius Fordas mano išsilaikyti automobilių ir sunkvežimių gamyboje taip, kaip būtų patenkintas Fordo prekybininkų pareikalavimas. Visi Fordo fabrikai, kurių čia priskaitoma 16, dirba pilna norma, o reikalui esant bus dirbama šeštadieniais ir antvalandžiai.

Fordo gaminių didelis reikalavimas priklauso nuo žemos kainos tiek naujų, tiek vartotų automobilių, nes jie taip greitai eina iš pardavėjų į vartotojų rankas, kad vos įmanoma suspėti juos pagaminti.

Šias žinias paskelbė L. W. Smead, Fordo Divizijos pardavimo menedžeris.

(Skelb.)

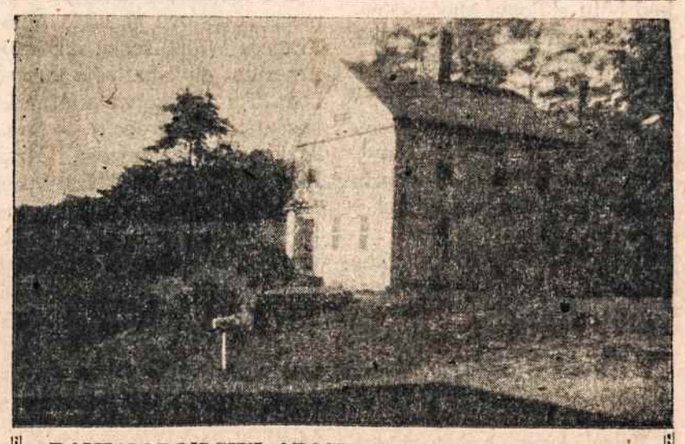

RAMIAM POILSIUI ATOSTOGAS PRALEISTI atvykite į BUTAUSKŲ ŪKĮ, kuris yra kalnuose tik 3 valandų kelio atstume nuo New Yorko miesto. Sveikas oras, namie gaminamas maistas, švarūs ir malonūs kambariai.

Tarp įvairiausių pramogų čia rasite Badmintoną, galėsite pasivaikščioti gražiame pušyne, pamėtyti pasagą arba gėrėtis televizija bei gardžiuotis užkandžiais.

Už kelių žingsnių švarus upelis atsivėsinimui ir greit automobiliu pasiekiamas geras pamarys. Sekmadieniais parūpintas susisiekimas bažnyčion.

Kadangi visų norinčių neįmanoma sutalpinti tuo pat laiku, tai vietos rezervavimas turi būti susitartas iš anksto. Laikas skaitomas nuo šeštadienio popiečio ligi kito šeštadienio vidurdienio. Savaitinis mokestis $30. Vietą užsisakyti telefonu: **Torrington 9655** arba rašant:

BUTAN'S
R. F. D. 1, Mt. Road, Torrington, Conn.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

—BY—

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Brooklyn, N. Y.	$5.50	Brooklyn, N. Y.	$5.50
Half year	$3.00	Pusei metų	$3.00
Foreign	$5.50	Užsienyje	$5.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiktai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalba redakcija neatsako.

Pasauliui atvangos iš to dar nebus

Korejoje pagaliau pasirašyta karo paliaubų sutartis. Trejus metus buvo kariauta ir dveji metai derėtasi, kad nebereikėtų kariauti. Istorijoje tai retas atvejas, jei ne vienintėlis. Bet tai galima lengvai suprasti.

Koreja nėra pagrindinis kovos laukas, o tiktai vienas žiedas visuotinio karo grandyje. Ji užsimezgė dar su antruoju pasauliniu karu. Karas tebeina toliau, raitosi aplink visą žemę, šaltas ir karštas, nes jis buvo gesinamas ne taika, o tiktai paliaubomis. Visuotinės taikos ir ligi šiol nėra. Dėlto ir karas Korejoje, kaip įsižiebusi ńauja liepsna, po vienerių metų jau griebtasi gesinti paliaubomis. Dėl jų prasitampyta ištisus dvejus metus, bet taikos ir čia nepasiekta. Karas tik nustumtas, sakytume, į pogrindį, kur jis teberusens toliau. Kam to reikėjo?

Amerikiečiai, nešę visą karo naštą, toliau kovoti ir klimpti į pasaulinį karą nebenorėjo. Nebuvo pas juos noro nė Korejos karo pradėti. Jie buvo bolševikų į tą karą įtraukti, daug sudėjo aukų ir išlaidų. Tačiau visos Korejos neįstengė užimti ir suvienyti. Bolševikų peržengtoji 38 paralelė, dėl kurios karas kilo, ir toliau palieka tuo pačiu piūviu, kuris čia buvo įrėžtas dar pasaulinio karo paliaubų. Atmainos jokios nepasiekta. Dabar tikimasi taikos būdu tą randą užlyginti ir Koreją suvienyti, bet viltis yra tokia maža, jog beveik ji dingsta. Tai ką tada amerikiečiai laimėjo?

Jie neleido bolševikams visos Korejos užimti ir priartėti prie Japonijos. Bolševikai buvo atgrūsti atgalios. Tai yra laimėjimas. Bet yra tame žygyje ir pralaimėjimo. Pralaimėta, kad nepasiekta užsibrėžto tikslo, prie kurio vienu metu taip arti jau būta: prie pat Kinijos ir Rusijos sienos. Teko trauktis ir sustoti prie 38 paralelės.

Iš antros pusės ir bolševikai, dengęsi korejiečiais bei kiniečiais, savo taip pat nepasiekė. Rodėsi, jau turėjo savo rankose visą Koreją, o paskui didelės jų masės buvo atblokštos ir sunaikintos. Visos Korejos ir jie užimti neįstengė, nors milžinišką Kiniją karui pajungė. Bolševikų prestižas Tolimuose Rytuose dėl to krito. Jie tada įžuliai tampėsi dėl paliaubų ir kartu dėjo visas pastangas, kad frontą galėtų pralaužti ir paliaubų nepriimti. Kai tai jiems nepavyko, pasirašė.

Kai bolševikai laikinai sustoja kur šaudę, jie tiktai pasirengia naujai atakai. Jei norės, Korejoje ir vėl šaudys. Priežasčių tam atsiras dar daugiau negu prieš trejus metus. Pati karo paliaubų sutartis jų turi, sakysim, kad ir sumazgytą belaisvių repatriaciją. Iš jos nematyti nuoširdaus noro daugiau nesikabinti ir taikos siekti. Dėlto ir sutartos paliaubos tikros atvangos pasauliui neduos. Jos nebus tol, kol Maskva bus priversta kapituliuoti be sąlygų.

Mama, man širdis dega!

Kuklaus lietuviško kampelio dešimties metų graži sukaktis

Kan. F. KAPOČIUS

1944-tųjų metų vasara. Visa Lietuva ugnyje ir ašarose. Bėga kas tik gali. Iš degančių tėviškės namų į liepsnose skęstančius vakarus. Bėga ne nuo ugnies, ne: — gelbsti savo vaikus iš amžinosios mirties pavojaus — komunistinės bedievybės.

Tuo pačiu metu Amerikoje. Plačiuose laukuose netoli Putnam, Conn., nedideliam, pilkam namely meldžiasi už Lietuvą mūsų naujosios vaidilutės — Nekalto Prasidėjimo seserys. Maldą lydi veiksmai. Jos kviečia į savo namus pačias jauniausias lietuvaites I-jai vasaros stovyklai. Pagyventi, pakvėpuoti Amerikoje lietuvišku oru, kurio pritrūko jų sesėms tėvynėje.

Suvažiuoja. Visas būrys — virš 50 nušvitusių veidelių, jautrių lietuviškų širdelių, bet... daugumas — nebemokančių lietuviškai. Kas rytą aukštai iškyla Amerikos žvaigždėtoji vėliava ir Lietuvos trispalvė, aidi Amerikos ir Lietuvos himnai. Koplyčioje suskamba lietuviškos giesmės ir maldos, laukuose lietuviškos dainos.

Tas pat vyksta ir kitais, ir trečiais, ir ketvirtais metais...

Šviesa iš tvarto . . .

Keista. Amerikoje, pertekliaus ir prabangos šaly, stovyklautojos surado džiaugsmo didžiuliam, senam trobesy, niuriai dunksančiame šalia seselių namo. Tai erdvus klojimas, prikrautas kvepiančio šieno, šalymais — tvartai.

Vasarotojos, išpūtusios akutes žiūri į tą nematytą pastatą. Staiga iš jo išslenka ilgi, platūs šieno vežimai, kuriuos traukia ne motorai, bet gražūs, žvalūs žirgai. Kas čia dabar?...

— Mergaitės, visos į vežimus ant šieno, važiuojam! Bus "hay ride". — Bematant vežimai pasipuošia marguliuojančiom stovyklautojų galvutėm ir lydinčiųjų seselių kukliais, vėjo sklaidomais nuometais.

Važiuoja visos ir dainuoja. Lietuviškai. O kaip gera, kaip įdomu, — pirmą kartą gyvenime. Tai ne automobily!

— Sesele, sesele, kada vėl važiuosime? — vienintelis visų klausimas, lipant iš vežimų.

Ir vėl staigmena. Klojimas pertvarkomas. Šienas į šalis, vidury išdygsta scena. Vaidinama Buivydaitės "Mėlynasis drugelis". Nuostabu! Visos supranta. Kitais metais Petro Vaičiūno "Laimės gėlė", vėliau seselių sudarytas montažas "Pavergtoji Lietuva".

Atvyksta padainuoti Anna Kaskas, Griškaitė, Baranauskas. Kalba rašytojas Vaičiulaitis, mokytojos Skrupskelienė, Aleksandravičienė. Taip pat lietuviškai, — ir vėl visos supranta!

Kaip tai atsitiko?

— Sesele, ar šiemet vėl žaisime?

— Žinoma. Tuojau sėskitės visos ratu asloje. Kuri man pasakys lietuvišką žodį, prasidedantį raide "A"?

Viena pasako gerai, kita dar geriau, trečioji suklysta.

— Eee, duok šen "fantą", turėsi išpirkti.

Prie seselės kojų išauga visas kupstas "fantų". Prasideda išpirkinėjimas. Tai pats įdomiausias dalykas. Kaina — vėl lietuviškas žodis, ar sakinys. Kiek čia džiaugsmo, juoko. Viena kitą taiso, viena su kita lenktyniauja.

Pagaliau viskas išpirkta. Laimėjimas dvigubas: ir "fantai" atgauti ir išmokta gražių lietuviškų žodžių.

Toliau mokytoja Avietėnaitė pasakoja angliškai apie gražiąją Lietuvą, kurią ji savo akimis matė, — jos didžią praeitį, kunigaikščius, rašytojus, veikėjus. Sako, — kaip graži mūsų lietuviška kalba. Jos mokosi svetimtaučiai profesoriai, — švedai, vokiečiai, anglai, ir negali atsigrožėti jos skambumu. Tai kaipgi mes nesimokysim!

Ir kai įžymusis aktorius Henrikas Kačinskas padeklamuoja "Elenutės nuodėmę", visos galutinai įsitikina, kad mūsų kalba iš tikro be galo graži ir žavinga.

Atvažiuja sesės "dypukės"

— Mamyte, kad tu girdėtum, kaip jos gražiai lietuviškai kalba! Beria kaip žirnius. Ir kaip jos taip greitai "išmoko"? Dabar kas kita, dar geriau negu anais metais . . . — taip aiškina angliškai savo motinoms grįžusios penktosios ar šeštosios stovyklos vasarotojos.

Kada mūsų naunieji ir senieji ateiviai suko galvas, kaip čia išsprendus "sunkius" sugyvenimo klausimus, stovyklautojos juos iš karto "sutvarkė": visos pasidarė kaip viena šeima.

Juo toliau. juo labiau augo stovyklautojų skaičius. Senasis klojimas virto moderniškų vasarotojų bendrabučiu su erdvia, gražia sale. Didieji stovyklos parengimai vyko atviram ore, dažnai vakarais miške prie liepsnojančio laužo. Stovyklų pabaiga virto visos apylinkės lietuvių susiartinimo šventėmis.

Suvažiavę į šventes mergaičių tėvai ir svečiai įsitikina, kad čia stovyklautojos išeina puikią religinio ir tautinio auklėjimo mokyklą. Visos vaidina, dainuoja, deklamuoja, šoka, žaidžia, meldžiasi visiškai kaip tėvynėje Lietuvoje. Kaipgi kitaip? Juk net žaidimų mokytoja Marijošienė nesenai atvykusi iš Lietuvos.

Stovyklos darbus vain kuoja pačių vasarotojų redakcinė komisija, kuri jau kelinti metai leidžia "Kibirkštėles". Ooo! Iš jų bet kas gali pasimokyti puikios, taisyklingos lietuvių kalbos.

— Mamyte, mano širdis dega!...

Gal dabar bus suprantama, kodėl stovyklautojų tėveliai pasakoja tokių dalykų: — Mūsų mergaitė didi miegalė, rytais jos neprikeli iš lovos. Bet kada reikia važiuoti į stovyklą, tai vos dienai švintant ji visus pribeldžia iš miego.

Kita motina pareiškė: — Kelinti metai iš eilės dukrelė veržiasi į stovyklą. Išvykdama man sako: "Mamyte, mano širdis dega! Nebegaliu ištverti. Norėčiau tuojau išbučiuoti visas seseles, visas mokytojas, visas stovyklos mergaites".

Kartą suskamba telefonas iš Baltimorės. Kalba dukrelė ir mama, abi pro ašaras. Mat, pavėlavo įsirašyti į stovyklą. Seselių širdis neišlaiko, ir jos priima dar vieną "viršaus".

Stovykla nebetalpina visų norinčiųjų vasaroti. Dabar daugelis įsirašydina net metais pirmyn.

Verkiant čia reikia naujų rūmų, naujos koplyčios. Šiais jubiliejiniais — dešimtosios stovyklos metais, seselės ją pradeda statyti. Dideliais vargais, didelėm pastangom!

Dievas laimins Nekaltosios Motinos užtarymą! Iki šiol stovyklą perėjo 785 mergaitės. Per dešimtį metų nejvyko mažiausios nelaimės, o gero patirta be galo.

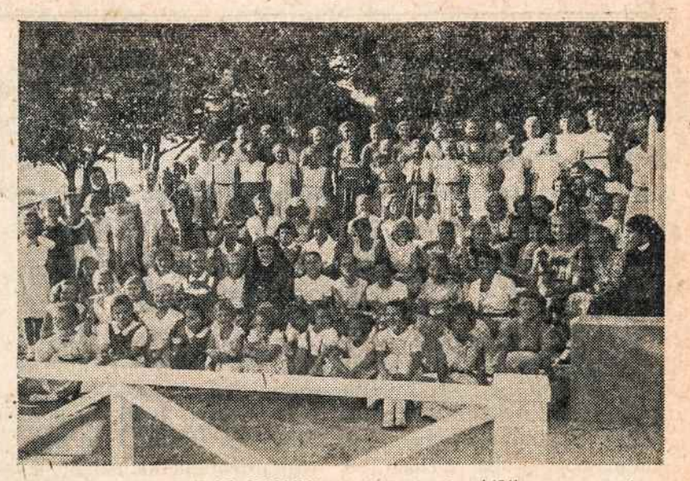

MERGAIČIŲ VASAROS STOVYKLA Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyne, Putnam, Conn. Iš kairės į dešinę matome seseris: S. M. Loretą, S. M. Margaritą ir S. M. Paulę.

LIETUVIŲ SESERŲ INSTITUTO mokyklos inspektorių ir mokytojų suvažiavimas įvyko Nekalto Prasidėjimo vienuolyne, Putnam, Conn., nuo liepos 5 iki 14 d. Čia matome vieną jų pasitarimą. Iš kairės į dešinę: S. M. Augusta (stovi, Putnam, Conn.,); M. Aloyza, Nekalto Prasidėjimo seserų viršininkė (Putnam); M. Imelda, Nukryžiuotojo Jėzaus Kongregacijos viršininkės padėjėja, vizitatorė (Brockton, Mass.); S. Eucharista, suvažiavimo pirmininkė, vizitatorė (Chicago, Ill.); M. Konsulata, Brocktono parap. mokyklos vedėja; M. Koronata, kazimierietė (Chicago, Ill.); S. Juozapina, pranciškietė (Rochesterio mokyklos vedėja); S. Angelė, pranciškietė (Pittsburgh, Pa.); M. Cecilija, Bostono parap. mokyklos vedėja; S. Perpetua, kazimierietė, Worcesterio par. mokyklos vedėja, vadovėlių autorė; ir S. M. Veronika (Putnam, Conn.). Platesnis aprašymas buvo įdėtas praėjusiame Darbininko numeryje.

Selma Lagerlöf

HELGA

MERGAITĖ IŠ STORMYRO VIENKIEMIO

12

Ak, visa tai jie parengė mano vestuvėms! galvojo Gudmundas, eidamas pro šalį.

Jis matė šio seno ūkininko visą turtingumą. Valgomajame stovėjo dideli stalai, dengti sidabrinėmis taurėmis ir asočiais. Jis ėjo per drabužinę, kur stovėjo didelės skrynios ir ant sienų kabojo nesibaigiamos eilės drabužių. Kai išėjo į kiemą, regėjo daugel senų ir naujų vežimų. Puikūs arkliai buvo vedami iš tvartų, ir gražūs užtiesalai buvo klojami ant ratų sėdynių. Jis matė visą eilę trobesių, daržinių ir tvartų, ratinių, sandėlių ir kitų, kurie supo kiemą. Vis tai galėtų būti mano, galvojo jis sėsdamas į ratus.

Jį apėmė kartus gailesis. Mielai jis būtų iš ratų iššokęs, įbėgęs vidun, jiems pasakęs, kad visa, ką jis kalbėjo, nėra teisybės. Jis tik norėjęs su jais pajuokauti ir išgąsdinti. Vis dėl to be galo kvaila buvo iš jo pusės prisipažinti. Kam iš to nauda? Nuo to nė vienam žmogui nepagerėjo. Miręs, tai jau miręs. O dabar — jis baisiai sunyks.

Paskutinėmis savaitėmis jis šitų vedybų taip labai nebenorėjo, bet dabar — jis viską įkainavo ir pajuto, ko jos vertos. Daug reiškė prarasti Eriko Hildurą ir visa kita, kas su ja susiję. Jei jis pasakė, kad ji buvo savanaudė, bet ji juk buvo pirmoji visoje apylinkėje ir per ją jis galėjo pakliūti į didelę galę ir garbę.

Jis dabar gėdėjo ne vien Hilduros, jos dalies ir turtų, bet taip pat ir mažesnių dalykų. Šią akimirką jie būtų vykę į bažnyčią ir visi, kurie būtų matę, jam būtų pavydėję. Ir šiandien jis būtų sėdėjęs garbingiausioje vietoje prie vestuvinio stalo. Šiandien jis būtų apsuptas linksmumo ir džiaugsmo. Tai didžiausia laimės diena, kurios jis neteko.

Erlandas keletą kartų apsigrįžo pažiūrėti į saulę ir pažvelgė į jį. Jis dabar nebuvo toks gražus ir nušvitęs, kaip rytą, bet sėdėjo tylus, paniuręs, išgesusiu žvilgsniu. Tėvas mielai būtų norėjęs sužinoti, ar sūnus savo padėtį apgaili, ir tuojau norėjo paklausti, bet vis dėl to rado, geriau būsią tylėti.

— Kur mes dabar važiuosime? — po valandėlės paklausė Gudmundas. — Ar nebūtų geriau tuojau į teismą vykti?

— Tu pirmiausia turi parvažiuoti namo, kad pailsėtum ir išmiegotum, — tarė tėvas. — Tu paskutiniąją naktį nedaug temiegojai.

— Motina išsigąs, kai mus pamatys.

— Ji per daug nenustebs, — tarė tėvas, — ji tiek pat žino, kiek ir aš. Ji džiaugsis, kad tu prisipažinai.

— Aš manau, motina ir jūs visi namuose džiaugsitės, galėdami mane į kalėjimą įkišti, — karčiai pasakė Gudmundas.

— Mes žinome, kad tu daug netenki tiesiu keliu eidamas,— kalbėjo tėvas. — Mes nieko kito negalime, mes turime džiaugtis, kad tu pats save nugalėjai.

Gudmundas manė, kad nepakels grįžimo į namus, ir tų žmonių, kurie jį girs, kad jis prarado savo ateitį. Jis ieškojo būdų, kad nieko nesutiktų, kol gaus daugiau ramybės. Jie dabar važiavo pro tą vietą, kur takas ėjo į Stormyrą.

— Ar nenorėtumei, tėve, čia sustoti? Aš manau, norėčiau nueiti pas Helgą ir su ja pakalbėti.

Tėvas arklį sulaikė.

— Bet tuojau parvyk namo, kai tik galėsi, kad pasilsėtum, — pasakė jis.

Gudmundas pasuko keliu į mišką ir greit už medžių pranyko. Jis negalvojo Helgą aplankyti. Jis džiaugėsi, būdamas vienas ir galėdamas nesivaržyti. Jis jautė nepaprastą įtūžimą prieš visus. Paspirdavo akmenį, kuris jam po kojų pasimaišydavo. Jei lapas paliesdavo jo veidą, jis sustodavo ir nulauždavo šaką. Vis dėl to jis pasuko į Stormyrą, praėjo pro trobelę ir lipo į kalną. Čia greit jam pasidarė sunku eiti. Jis paliko taką ir, kad pasiektų kitą viršūnę, turėjo perbristi plačią upės vagą. Buvo pavojinga keliauti per aštrias uolas, jis galėjo paslydęs rankas ir kojas susilaužyti. Šitai jis labai gerai žinojo, bet ėjo tolyn, lyg būtų džiaugsmas patekti į pavojų. Jei aš ir perpulčiau, tai čia manęs niekas nerastų, galvojo jis. Bet ką tai reiškia? Aš taip pat gerai galiu čia gulėt ir mirti, kaip ištisus metus kalėjimo mūruose tūnoti.

Bet viskas ėjosi gerai, ir už keletos minučių pasiekė aukštumą. Ant kalno kadaise buvo miško gaisras. Viršaus smailuma dar nebuvo apaugusi, ir iš čia matėsi tolimas reginys. Jis regėjo lygumas ir ežerus, tamsius miškus ir vaisingus laukus, bažnyčias ir dvarus, mažas ūkininkų trobeles ir didelius kaimus. Tolumoje tiesėsi miestas, apsuptas saulės dūmų šydu, iš kurio kilo žiburiuoją bokštai. Per lygumas vingiavosi kelias ir traukinys riedėjo pro miško kraštą. Tai buvo visa valstybė, ką jis matė.

Jis išsitiesė ant žemės, bet žvilgsnį buvo nukreipęs į tolumą. Buvo kažkas išdidaus ir didingo šitame reginyje. Ir koks menkas ir bereikšmis pasidarė jis pats ir jo rūpestis.

Jį apėmė kūdikystės laikų prisiminimas. Kai tada jis skaitė, kad gundytojas nuvedė Jėzų ant aukšto kalno, norėdamas jam parodyti visas pasaulio grožybes, tai jis visada buvo tos nuomonės, kad jie abu turėjo būti ant šito viršūkalnio. Ir jis pasakė pats sau žodžius: aš noriu tau viską atiduoti, jeigu tu pulsi ir mane pagarbinsi. Tada jam pasivaideno, lyg jam pačiam paskutinėse dienose toks gundytojas būtų pasirodęs. Iš tikrųjų, ar neužkėlė jo gundytojas ant tokio aukšto kalno ir ar neparodė jam visų galios ir turto malonumų? "Tik nutylėk bloga, ką padarei" — sakė jis jam,— "ir aš tau viską šitą duosiu". Kai Gudmundas taip galvojo, jis ėmė po truputį jausti pasitenkinimą.

— Aš atsakiau: ne — pasakė jis. Ir staiga suprato, kuo prieš jį pasielgta. Jeigu jis būtų tylėjęs, ar nebūtų pasmerktas visą gyvenimą melstis gundytojui? Nedrąsus, drovus vyras būtų pasidaręs turtų ir pinigų vergas. Baimė paslapties atidengimo visada jį būtų slėgusi, niekada jis nebūtų galėjęs jaustis kaip laisvas vyras.

Didelė ramybė apėmė Gudmundą. Jis pasidarė visiškai laimingas. Jis pamatė, kai teisingai pasielgė. Kai jis galvojo apie praėjusias dienas, jam atrodė lyg didelėje tamsoje būtų klajojęs. Nuostabu, kad jis pagaliau atsikvotėjo. Pats savęs klausė, kaip atsitiko, kad jis nenuklydo. Turiu būti dėkingas, kad jie man namuose visi geri, galvojo jis. Ir didžiausia pagalba buvo vis dėl to, kad Helga išėjo ir palinkėjo man laimės.

Dar valandėlę jis gulėjo ant kalvelės viršūnės, bet greit nusprendė, kad turi eiti namo ir tėvui ir motinai pasakyti, jog surado ramybę. Kai jis atsikėlė ir norėjo eiti, pastebėjo, jog netoli žemiau Helga sėdėjo ant nuolaužos.

Iš ten nesimatė plataus reginio. Ji regėjo tik mažą lygumos plotelį. Tai buvo apylinkė, kur gulėjo Naerlundas. Ir jame matėsi gabalas kiemo. Kai Gudmundas ją pastebėjo, pajuto, kaip širdis, visą dieną varginančiai ir baimingai dirbusi, ėmė lengviau ir džiugiau plakti. Ir tuo pačiu metu jį perbėgo stiprus laimės jausmas, jog jis turėjo sustoti ir pats savimi stebėtis.

— Kas su manim? Kas tai, galvojo, kai kraujas tekėjo visu kūnu ir laimė tokia jėga plakė, kad jam beveik skausminga darėsi. Pagaliau nustebusiu balsu jis pats sau pasakė:

— Aš juk ją myliu! Ne, ir kaip to iki šiol nežinojau!

Jį supurtė išlaisvinto vandens kritimo jėga. Visą laiką, kol jis ją pažino, buvo surištas. Visa, kas jį prie jos traukė, jis buvo atstūmęs. Tik dabar jis buvo laisvas nuo minties vesti kitą ir galėjo mylėti.

— Helga! — Sušuko jis ir ėmė šlaitu lipti pas ją.

(Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

JAUNIMUI REIKIA ŠILIMOS

JURGIS JANKUS

Praeitame Kūrybos Priedo numeryje (liepos 14 d.) rašytojų prieauglio klausimu spausdinome Jurgio Jankaus pasisakymo pirmąją dalį (Tai yra septintas pasisakymas iš eilės). J. Jankus kalbėdamas, kas skatino jį kurti ir kas ugdė, pasisakė, kad iš mažens mėgo savas pasakas sekti ir kad brendo bei augo vienišas. Jo pirmasis skatintojas ir ugdytojas buvęs Kazys Binkis.

Dabar spausdiname antrąją dalį, kur Jurgis Jankus paliečia rašytojų prieauglio klausimą.

Kaip reikėtų iškelti ir ugdyti rašytojų prieauglį?

Pasakyčiau, kad vargu ar galima. Talentai juk gimsta, padaryti jų negalima. Jie net globą sunkiai pakenčia, nes vadinamoji globa dažniausiai yra suinteresuota, o talentas yra tos rūšies augalas, kuris karpomas ir formuojamas nebetarpsta, glaudžiasi ir nyksta. Gal todėl, kad jis yra bene pati aukščiausia žmogaus individualybės apsireiškimo forma. Menininkui yra arčiausiai nesuinteresuota globa, paremta ne mokymu ir nurodinėjimu, ką ir kaip reikia daryti, bet pasitikėjimo globa paties talento esme atspėjamu keliu.

Tos pagarbos talentui

turėjom nepriklausomoj Lietuvoj. Toj atmosferoj augo pirmasis nepriklausomybės spiečius Brazdžionis, Aistis, Miškinis, Santvaras, Grušas, o jų užkrėtime brendo antrasis — Niliūnas, Bradūnas, Mačernis, Baronas. Paskum viskas staiga sustojo.

Iš to sustojimo ir klausimas kilo, kaip čia su mūsų rašytojų prieaugliu.

Argi būtų tikrai atėjęs toks aptemimo laikas, kad nebegimsta talentai?

Gali būti ir taip, bet aš pats tokiai nelaimei netikiu. Visą tremties metą turėjau ryšio su jaunimu, ir jis nebuvo nei plokščiagalvis, nei be širdies; ne sykį atrodė, kad užtinki ir neabejotinį talentą, bet atskleisti nesisekė, nes tam skleidimuisi viš trūko šilumos.

Buvo laikas, kada

berno kultas buvo nešamas į mūsų literatūrą

(pagal Kominterno potvarkius), bet po bolševikinio valdymo laikotarpio tas bernas kažinkaip neprašytas ir nelauktas šokte įšoko į viešosios nuomonės pačias viršūnes. Taip saldu pasidarė viską sudirbti. Bene pirmon sudirbinėjimo ugnin tada pateko Santvaras už Kaimynus, kai Pulgis, skvernus pasileidęs, vanojo net veikalo neskaitęs ir nematęs, nes tokių dalykų pridėliojo, tokių situacijų prikūrė, apie kurias autorius vargu ar ir pagalvojęs buvo. Bet kas bernui.

Ir tas berniškumas vėliau nuėjo beveik per kiekvieną pakilesnį leidinį. Kaip toj pasakoj: tik kas kištels galvą iš olos, tuoj kaukšt plaktuku į kaktą ir kito laukia. Nustotą svarstyti, kas ką davė, bet kiekvienas pasišovė reikalauti, kad būtų duota tas, ko jis nori, **—kad kūrėjas kurtų pagal jo koncepciją ne pagal savo.**

Iš kur tas taip ryškiai išlindo, sunku būtų atspėti, nors gal čia užkrečiamos įtakos turėjo ir su skaudumu pergyventos totalistinės vergijos. Gal nelaimingoj jų įtakoj pamesta sugebėjimas net kuriančiam žmogui pripažinti atskirą, kitonišką veidą, negu jį turi pašvęstas ar ir tik pasišovęs vertintojas. Ir dažniausiai tik pasišovęs, nes be savo nuosavos koncepcijos, o tik deklaruojąs jau kitur į madą įėjusias. Toji atmosfera yra smarkiai sulaikiusi ne vieną seną talentą ir užtvėrusi kelius naujiems.

Jaunimui reikia ko siekti,

o mūsuose siekti nebėra ko. Juk šiandien gyvųjų tarpe neturime nė vieno rašytojo, kurį būtų verta pasiimti net kad ir pačiam pirmajam pavyzdžiui, kad ir nedidelei, bet stipriai atramai surišti save patį su tuo pasauliu, kurin norėtum pasinerti. Kaip mes bešnekėtumėm ir kaip nepritruktumėm žodžių teisintis dėl sukurtos situacijos, vieno jauno asmens žodžiai pasiliks visada teisūs.

Kai dar gimnazijoj pastebėjęs neabejotinį talentą mėginau įkalbėti padirbėti rimčiau, man labai paprastai atsakė: **"Jeigu jau toks Brazdžionis nebemoka parašyti mūsų kritikai į toną, ką pradėti man".** Nusikratėm rankas nuo savo literatūros, nuo savo didelių žmonių, viską sumaišėm vardan kažin ko į nejaukią košę, kuo gi jaunimas beužsidegs. Būtų įdomi anketa surinkti šiokius tokius davinius iš buvusių tada jaunų žmonių, kokias nuotaikas sukėlė kad ir Balio Sruogos recenzija, kurioj Putiną vadina Rūpintojėlio dainium.

Talentai, jeigu jų yra, žinoma, nenunyks. Nenoriu būti blogu pranašu, bet ši tremtis gali vėl duoti ne vieną Milašių, Baltrušaitį, Mickevičių, nes jaunimui tokios sąlygos susidaro, o platumas ir pripažinimas vilioja, nes ten talento pripažinimas yra tiesioginis, nesidairant per petį, kaip jis atrodytų pastačius šalia kokio kito, kuris rašo didele ir svetima kalba, o mes be to lyginimo negalim, mes nepakenčiam, kad mūsiškis galėtų eiti visiškai savišku keliu, kuriuo nėra jau kas nors ėjęs.

Tiesa dabar papūtė vėjelis, nešąs lyg ir lietuviško žmogaus vertę, lyg ir mėginama nusileisti iš gandralizdžio ir pasišnekėti su savos literatūros kūrėju kaip su žmogum, kuris dirba savo paties nujautimu, kuris kenčia ir svyruoja ir mėgina duoti ko geriausia, ką jo talentas leidžia duoti, lygiai kaip ir kiekvienos tautos kiekvienas kūrėjas, kuris nori eiti savo nuosavu keliu, bet ne jau už sienos pramintuoju. Tai jaunimo kartai, kuri brendo visuotinio paneigimo užgulime ar nebus jau per vėlus susigriebimas, o tai, kuri lukštenasi jau visiškai svetimoj mokykloj, dar sunkiau užsikabinti, nes nebeturi naturalios gijos, nebeturi jungiamosios grandies, kuria taip sėkmingai ir taikliai išmušėm.

Ar tą giją galima būtų sumegsti?

Gal būti. Turėtų būti galima. Tam pirmiausiai mums jau iš jaunimo bent barzdomis išaugusiems reikia išmokti vienas į kitą ir į vienas kito darbus išmokti daugiau žiūrėti su nuotaika paieškoti ne vien to ir provokuoti ne vien tą, už ką galvos skaldomos. Skerdykla, kokios rūšies ji bebūtų ir kieno vardu tebūtų laikoma ir puoselėjama, visada kelia nuotaiką jon neužeiti. Paskum reikia tiesioginio kontakto su jaunimu. Reikia paieškoti ir paskatinti. Tokį darbą girdėti gražiai dirba Aloyzas Baronas Chicagoje. Galėtų dirbti kas nors kur nors, kur vienoj vietoj mokyklose yra susitelkę didesni būriai jaunimo, bet ypač daug

galėtų ir turėtų padaryti jaunimo laikraščiai.

Jie turėtų būti ne senių prirašomi jaunimo pasiskaitymai, bet pačių jaunimo tribūnos. Dabar gi randi joj vis tuos pačius vardus, kurie atėjo prieš dvidešimt metų ir nepasitraukė ligi šiol. Žinoma, jie parašo ir stipriau, ir geriau, ir turiningiau, negu parašytų paskutiniųjų klasių gimnazistas, bet ar jie taip rašė, kai pradėjo reikštis, o jaunimas jaučiasi, kad už jį rašo kiti, kad vistiek geriau neparašys kaip Maceina, Girnius, Grinius, Vaičiūlaitis ar Brazdžionis, tai ką čia ir bemėginti.

Tokia nuotaika kelia pasivumą, kurio rezultatai ir šiuos klausimus iškėlė ir dar daugiau kels.

Betką daryti, kad nerašo?

Čia patarimo nėra, čia reikia redaktoriaus, kuris sugebėtų senuosius nuvaryti į senųjų spaudą, ir jaunimas ten juos jau tikrai mokės susirasti ir gal kaip iš tikros vietos kalbančius ir labiau vertinti sugebės, o jaunimą atkasti iš po nedrąsos griūvėsių ir sutelkti apie savo spaudą.

Iš viso to, jeigu ligi šiol buvo teisingai kalbėta, atrodytų, **jog tereikia šilumos, keliančios jaunimo pasitikėjimo, ir vietos, kur galėtų savarankiškai reikštis,**

mėginti savais žingsniais vaikščioti, nors mums kartais ir atrodytų, kad tie žingsniai ne į tą pusę kreipti, bet jie vistiek bus jaunimo žingsniai, jaunimo, kuris savo ateitį ir kurs ir gyvens. Jų žingsniai nebegali būti mūsų žingsniai, kaip jų dienos nebegali būti mūsų dienomis.

A. Galdikas — Marna prie St. Maur

Jau 12 metų, kai visi klauso
"LIETUVOS Atsiminimų"
RADIO VALANDŲ
kurios yra transliuojamos
ŠEŠTADIENIAIS
iš New Yorko stoties
WEVD 1330k-107.5m
DIREKTORIUS
Jokūbas J. STUKAS
asistuoja Alf. PETRUTIS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. J.
Tel. WAverly 6-3325.

Trapisto istorija

"The Seven Storey Mountain" yra viena iš populiariausių knygų Amerikoje. Jos autorius Thomas Merton, Naujosios Zelandijos tapytojo ir amerikietės sūnus, pasakoja toje knygoje, kaip jis nerado pasitenkinimo nei Prancūzijoje, nei prie Rheino, nei New Yorko bohemoje, nei komunizme. Nepasitenkinimas jį atvedė į vienuolyną, pas trapistus.

Kentucky valstybėje tas jo vienuolynas, ir apie savo gyvenimą jame Mertonas pasakoja kitoje pačioje gražiausioje savo knygoje "The Sign of Jonas".

Tos knygos pagarsėjo ir atneša į vienuolyną neramumo. Kai Merton atėjo, vienuolyne buvo 70, dabar yra 270 vienuolių ir vis nauji kandidatai veržiasi ir nauji interesantai laiškais bombarduoja. Kartais jis pagalvoja apie naujus dar griežtesnės tvarkos vienuolynus. Ir kam tai? Tam, kad jis susirastų savo vietą pasauly.

ANTANAS MIŠKINIS

DAINA APIE SAULĖTUS NAMUS

Į saulę šaipėsi lelijos.
Regėjos — visos iš dangaus.
O ašai čia, žalioj šalyje,
Iš nuobodumo pavargau.

Prisiminiau čigonės burtą
(Kortas bei rankų būrimus),
Kad aš turėsiu didį turtą,
Statysiu saulėje namsu.

Maniau sukursiu didžią meilę,
Nebus palangėj sutemos;
Tada bus gražios mano eilės
Statysiu saulėje namus.

Daug kartų vyšnios žiedus purtė.
Daug upės nešė žukurių.
Tik ašai vis nė kokio turto,
Namų ir nieko neturiu.

Jaučiu — tai skamba laiko dainos.
Žinau — tai ūžia ežerai.
Tik mano meilė neateina
Dienom, naktim nei vakarais.

Žiūriu — tai žydi pirmas sniegas
Sidabro žiedu po medžiu.
Gilias naktis kietai pramiegu
Ir nieko nieko negirdžiu.

Ir aš sakau — nereikia nieko.
Vienam taip gera vakare.
Tegu ir vakarą apsniega,
Tai man gražu bus pažiūrėt!

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **"Moterų Leksikonas"** leidžiamas Šveicarijoje. Apie lietuvių rašytojas ir lietuvę moterį literatūroje informacijas parūpino prof. J. Eretas. Jis taip pat parašė apie Baltijos kraštus leidiniui "Europa Aeterna", kuriame norima iškelti Europos dvasios palikimą.

● **Lietuvių Teatras** Chicagoje vėl organizuojamas. Kultūros Taryba buvo sušaukus posėdžius, kuriuose dalyvavo Lietuvių Teatro Chicagoje valdybos nariai, Jaunimo Teatro atstovai ir Kultūros Tarybos prezidiumo narys. Buvo svarstomi aktualūs nuolatinio Chicagos Lietuvių Teatro steigimo reikalai. Taip pat nutarta Jaunimo Teatrą sujungti su suaugusiųjų teatru Chicagoje ir teikti jam visokeriopą pagalbą.

● **Prof. K. Pakštas** rašo geografinę lietuvių tautos 3 tūkstančių metų apžvalgą. Studija turės 50 žemėlapių.

● **Dail. J. Rimšos** kūrinių paroda Buenos Aires mieste atidaryta liepos 13 d. ir truks iki rugpiūčio 1 d. Joje išstatyti 24 naujausi dailininko kūriniai.

● **V. Krėvės "Žentą"**, autoriaus 70 metų sukaktį minėdami, suvaidino Sao Paulo Lietuvių Savišalpos ir Kultūros Bendruomenė "Lituania".

● **Baltų koncertas** įvyko Adelaidėje, Australijoje, gegužės mėn. 30 d. Iš lietuvių pusės dalyvavo A. Gučiuvienė — sopranas ir vyrų choras "Lituania", vedamas V. Šimkaus.

NAUJI LEIDINIAI

ŠVYTURYS — Neperiodinis "Sekmadienio" priedas, nr. 2, rotatorium spausdinamas Melbourne, Australijoje, 52 psl. Turinyje sutelkta gana įdomių straipsnių, beletristikos, poezijos. Redaguoja kun. Pr. Vaseris ir Bronius Žumeris.

LUX CHRISTI — Biuletenis kunigams, liepos-rugsėjo nr. Leidžia ALRK Kunigų Vienybė, redaguoja kun. St. Yla. Numerys: straipsniai, pamokslai, parapijų istorija, žmonės ir darbus, kronika, knygas, jumoro skyrius.

VYTIS, nr. 7 — liepos mėn. Turinyje: Alfa Sušinskas — Organizacinis draugiškumas; Elena J. Girdis — Ar pakankamai dirbame Lietuvai?; Ignas Šakalas rašo apie a. a. Kostą Zaromskį, vyčius sendraugius, tęsia vyčių istoriją ir t.t.

Emils Skujenieks—mūsų tautos bičiulis

Broliškos latvių tautos rašytojas Emils Skujenieks, kuris birželio 26 d. atšventė 50 metų sukaktį, yra Lietuvių Rašytojų Draugijos narys nuo 1930 m. Jis Latvijos pilietis, savanoriu gynęs Latvijos nepriklausomybę, taip pat tarnavęs ir Lietuvos kariuomenėje. Jis gavęs išsimokslinimą Latvijoje, mokytojavo Lietuvoje.

Šitą duoklę abiem tautom jis pratęsė ir visuomeniniame gyvenime ir literatūroje. Jis vienas iš uoliausių Lietuvių Latvių Vienybės idėjų skleidėjų. Tremtyje atgaivino šią veiklą ir ją perkėlė į Ameriką. Jo pastangomis įkurtas ne vienas skyrius, išleistas visas pluoštas biuletenių, prirašyta straipsnių. Jis yra Lietuvių Latvių Vienybės garbės narys.

Lietuviškoje spaudoje Skujenieks pradėjo reikštis jau 1922 m., latviškai — metais vėliau. Ir čia eina ta pati vienybės idėja. Pirmiausia lietuvių kalbon jis verčia Rainio eilėraščius, o vėliau vertė iš lietuvių kalbos. Į latvių kalbą jis yra išvertęs apie 15 lietuviškų romanų, 5 didelius scenos veikalus ir nesuskaitomą kiekį smulkesnių dalykų. Vien tremtyje jis yra vertęs apie 25 lietuvių autorius. Jis pastoviai latvių literatūrą aprūpino geriausiais lietuvių literatūros pavyzdžiais. Daugiausia jis yra vertęs Bern. Brazdžionio, Inčiūros, Vaičiulaičio ir Aisčio kūrinių. Yra išvertęs V. Ramono "Kryžius" ir dabar baigia versti "Dulkės raudonam saulėleidyje". Labiausiai pasisekusiu savo vertimu jis pats laiko Inčiūros eilėraštį "Tėviškę" kur vertėjas yra pagavęs ir perdavęs visas autoriaus plonybes.

Latvių literatūrai jis yra davęs du novelių rinkinius, apie 50 apysakų, vieną poemą, apie 400 eilėraščių ir tris scenos veikalus. Savo kūryboje labiau yra linkęs į lengvą humoristinį kaimo buities vaizdavimą, negu į gilias filosofines problemas.

Jis gimė 1903 m. birželio 26 d. Bauskėje. Pirmojo pasaulinio karo metu, vokiečiams įsiveržus į Kuržemę, jo tėvai 1915 m. persikėlė į Lietuvą ir apsigyveno Biržų apskrityje. Išmokęs lietuviškai, mokslus eina Latvijoje, pradžioje Bauskėje, vėliau Rygoje. Grįžęs į Lietuvą, ketverius metus dirba kaip mokytojas Biržų apskrityje įvairiose vietose. Būdamas kaime, gerai susipažino su lietuvių kalba, jos dvasia. Taip Lietuva tapo jo antroji tėvynė. Į Latviją jis grįžo tik 1928 m. ir visą laiką gyveno Rygoje. Dirbo kaip žurnalistas, literatas, rašydamas latvių ir lietuvių spaudoje.

Emils Skujenieks

Šiuo metu Emils Skujenieks gyvena Clevelande ir taip pat bendradarbiauja abiejų broliškų tautų spaudoje.

A. D.

Karaliaus Mindaugo Institutas Melbourne

Melbourne, Australijoje, veikia Karaliaus Mindaugo Institutas. Jis suorganizavo visą eilę viešų paskaitų. Instituto direktorium yra P. V. Raulinaitis ir sekretorium A. Vaičaitis, sekcijų veikėjais — kalbos ir literatūros — A. Semribas-Žubras, kultūros meno — A. Vaičaitis, teisės ir socialinių mokslų — P. V. Raulinaitis. Pagal priimtą statutą Instituto tikslas yra: tirti lietuvių mokslą, literatūrą ir kultūrą, dirbti aukštojo mokslo švietimo darbą.

Institutą sudaro jo nariai, korespondentai ir rėmėjai. Šiais metais Instituto nariai daugiau dėmesio kreipia į individualines studijų sritis. Direktorius P. V. Raulinaitis ruošia mokslinę studiją lyginamosios teisės srityje ir apie prekybines bendroves. Tai bus medžiaga teisinei iš okupacijos išlaisvintos Lietuvos organizacijai. Al. Zembris - Zubras ruošia studiją tema "Lietuvių tautos problema". Studija apims lietuvių tautos problemą psichologijos ir filosofijos šviesoje, kur bus paliesta Lietuvos politika ir menas.

Kun. Pr. Vaseris, Instituto narys, be bendrų kultūros filosofijos darbų šiais metais dar rengia išsamią studiją apie Lietuvos bažnytinės provincijos metropolito arkivysk. J. Skvirecko asmenį ir darbus.

Br. Žumeris, Istorijos sekcijos vedėjas, sukėlęs susidomėjimą savo praeitais metais paskelbta istorine studija "Tylinti tauta", dirba prie naujo veikalo, kuriame palies lietuviškojo jaunimo klausimus. Be to jis renka medžiagą apie lietuvių tautos revoliucinį - tautinį aktingumą amžių bėgyje.

Be šių individualinių studijų Institutas numato suruošti visą eilę mokslinės populiarizacijos paskaitų Melbourne.

KUN. ST. YLOS
puikiai IMMACULATA spaudos
išleistas mažasis maldynas
Sveika Marija
Kietais viršeliais, 371 psl.,
Kaina $2.50
Gaunamas:
"DARBININKO" ADMIN.
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Dariaus ir Girėno žuvimo vietoje

Dr. B. Paliokas, 1933 metais dirbęs Lietuvos Pasiuntinybėje Berlyne, pirmas yra nuvykęs į Dariaus ir Girėno katastrofos vietą prie Kuhdamm, apsiklausęs liudininkus ir nufotografavęs sudužusią Lituanicą. Čia dedami jo prisiminimai. Red.

Dr. B. Paliokas

Buvo biauri sekmadienio naktis: žaibas, perkūnas ir lietus. Pirmadienio rytą Lietuvos Pasiuntinybėje Berlyne, Vokietijoje, buvo pranešta, kad jokios žinios nėra, kur galėjo dingti transatlantiniai lakūnai Darius ir Girėnas. Apie 10 val. iš vienos vokiečių redakcijos paskambino telefonu į Pasiuntinybę Berlyne ir klausė, ar turime kokių nors žinių apie lietuvių lakūnų likimą. Atsakius neigiamai, vokietis pradėjo aiškinti, kad netoli kaimo Kuhdamm yra nukritęs lėktuvas, bet lakūnų nėra. Vokiečiai maną, kad tai galįs būti lenkų lėktuvas, o lakūnai pabėgę į Lenkiją. Nukritusį lėktuvą miške pamačiusi moterėlė, eidama grybauti anksti rytą. Bet vokiečių redakcija spėjanti, kad tai gali būti ir amerikiečiai lietuviai Darius ir Girėnas.

Katastrofos vietoje

Pranešus tokį pasikalbėjimą Pasiuntinybės šefui, nebuvo iš jo gautas leidimas tuojau vykti į katastrofos vietą. Tik darbui pasibaigus, šias eilutes rašantis ir du pasiuntinybės valdininkai — Maziliauskas ir Jonas Andriušis — sėdo į savo automobilį ir leidosi Kuhdamm link, netoli Soldin, apie 130 km nuo Berlyno. Šimtą km. pavažiavus, kelio klaustis nebereikėjo: žmonių minios iš visų pusių plūdo į katastrofos vietą. O ten buvo į krūvą sumestos sudužusios Lituanicos liekanos. Niekas jų nesaugojo. Žmonės rankiojosi suvenirus, kokie kam patiko. Reikėjo paprašyti policijos, kad apsaugotų Lituanicos likučius.

Policijos vyresnysis paaiškino ir kaip įvyko katastrofa. Medžių viršūnės buvo nukirstos ilgame ruože krintančio lėktuvo. Lėktuvo motoras, iškritęs į priekį buvo daug toliau nuo patiesę lėktuvo. Laiškų maišelis išmestas daug anksčiau. Lakūnų lavonai jau buvo nuvežti ir pašarvoti kapų koplyčioje Soldine, apie 15 km nuo katastrofos vietos. Jie buvo uždengti nacių vėliava, o prie durų stovėjo rudmarškinių garbės sargyba. Pakėlus vėliavą matėsi, kad Darius laikė dešinę ranką ant kaktos, sugniaužęs kumštį, o kakta buvo praskelta. Gi Girėno dešinė veido pusė buvo sutinusi, bet nesužalota. Vakare nuvykus pas apskrities viršininką, iš jo buvo išgauti keli doleriai, lakūnų fotografijos, amerikoniški pasai, laikrodžiai ir iš Amerikos vežtas paštas, kuris tą patį vakarą buvo išsiųstas į Kauną. Vokiečiai paklausė, ar jie gali lakūnų kūnus nuplauti ir apvilkti kitais rūbais.

Kelionės pabaiga

Tolimojo orinio susisiekimo vokiečių b-vė Lufthansa pasiuntė nemokamai lakūnų kūnus pergabenti savo lėktuvais į Kauną. Tam reikėjo padaryti specialius karstus, kad juos galima būtų įnešti ir patalpinti lėktuve. Du vokiečių lėktuvai atliko tą uždavinį. Kauniškius labai stebino savotiška karstų forma, bet jie nežinojo, kodėl ji tokia.

Katastrofos priežastis

Visokie gandai plito apie katastrofos priežastis. Vieni pasakojo, kad vokiečiai iš pavydo pašovė, kiti — kad vokiečiai išbandė kažinkokius spindulius lėktuvams naikinti, o prancūzų spauda, kurios jokio atstovo katastrofos vietoje nebuvo — dar kažkokius gandus paskleidė, ir t.t. O iš tikrųjų tai vokiečiai buvo pavedę aviacijos karininkui visą reikalą išaiškinti, iš kurio gauta pranešimas, kad, pasiremiant Dariaus ir Girėno užrašais ant žemėlapio, ant kurio visas skridimo kelias buvo nužymėtas, nurodant laiką, buvo padaryti apskaičiavimai ir prieita išvados, kad jiem nuskristi į Kauną būtų nepakakę kūro ir kad jie būtų turėję nusileisti lenkų koridoriuje, ko jie nenorėjo padaryti, ir matyti norėjo nusileisti netoli Soldino. Bet aparatas, kuris rodo aukštį dėl skirtingo oro Amerikoje ir Europoje, kitaip veikė. Dėl to jie, beskrisdami per mišką, užkabino medžius . . . ir katastrofa buvusi neišvengiama, kuri įvyko po didelės pergalės prie pat tėvynės slenksčio.

Paminklas

Po metų lietuvių kolonija Berlyne vėl aplankė katastrofos vietą. Tik nukapoti medžiai ir motoro išrausta žemė liudijo buvusią katastrofą. Buvo imtasi žygių ten pastatyti paminklą. Pasiuntinybės Berlyne rūpesčiu ir Lietuvos Aero Klubo surinktais pinigais dar tą patį rudenį buvo pastatytas granito paminklas: gulščias dvigubas kryžius. O vėliau buvo atvežtas iš Lietuvos ir medinis lietuviško stiliaus kryžius. Lankytojų iš Lietuvos ir net iš Amerikos niekad ten netrūko. Dabar toji vieta yra už geležinės uždangos ir niekam nebeprieinama. Drąsuoliai Darius ir Girėnas paaukojo savo žygį ir gyvybę jaunajai Lietuvai ir tuo žygiu įsirašė į auronatikos pasaulinę istoriją ne tik savo, bet ir jaunosios Lietuvos vardą, kurio jokie dantys iš ten neišgriauš.

ĮDEDU JUMS FOTOGRAFIJĄ IR ŽĄSINĄ

Alfreda JANUŠAITYTĖ, Vasario 16 d. Gimnazijos Parengiamosios kl. mokinė.

"Aš ir mano sesutės labai džiaugiamės, kad galime mokytis lietuviškoj mokykloj, o nereikia mokytis vokiškoj. Mano tėveliai ir aš Jums labai dėkingi, kad Jūs mane remiat. Aš noriu visada mokytis ir būti gera lietuvaitė. Įdedu Jums savo vieną fotografiją su mano mamytės žąsinu" — rašo ji Pranui Vilimui, Paterson, N. J., kuris yra jai globoti ratelio iždininkas ir jis vienas rūpinasi visa ratelio veikla. Jis suorganizavo į ratelį 31 narį, tarp kurių F. Zaranka ir J. Kuzinevičius — senieji ateiviai ir Blium SENDER — senas imigrantas žydų tautybės.

Be to, Pr. Vilimas surinko aukų Vokietijoje stovyklaujantiems lietuviukams 26 dol. 26 ct.

• **Algis Tallat-Kelpša,** tarnaująs JAV kariuomenės daliniuose Italijos sutarptautintame mieste Trieste, savo atostogas praleido, belankydamas žymesnes Europos vietoves. Karys Algis yra iš Clevelando.

Moksleivių ateitininkų antra stovykla

Visa rytinio JAV pakraščio ateitininkiškoji moksleivija atostogų pabaigoj susirenka į žavingai gražią Tėvų Marijonų sodybą Marianapoly, Thompson, Conn. Visi iki vieno!

Stovykla tęsis nuo rugpiūčio 22 iki 30 d. Dalyvauja visi jaunesnieji ir vyresnieji moksleiviai ateitininkai. Stovyklautojai iš anksto registruojasi per savo kuopų valdybas ir įmoka 5 dol. registracijos mokesčio, kurs vėliau bus įskaitytas į stovyklos mokestį. Viso stovyklavimas kaštuos 20 dol. asmeniui.

Stovyklos vadovais pakviesti patyrę asmens, suplanuota turininga programa. Dalyviai prašomi iš anksto ruoštis: iškalbos, literatūros žinojimo, dainų, deklamacijos ir dailaus skaitymo konkursams. Numatoma sporto ir įvairi meninė programa, kuriai kuopos ruošiasi iš anksto.

Be numatytų paskaitų, patys dalyviai iš anksto paruošia referatų.

Kas dalyvavo Marianapoly 1951 metų at-kų stovykloj, to nieks nesulaikys ir šiemet. Kas pirmą syk ten vyks stovyklauti, grįš linksmas ir patenkintas.

Smulkias informacijas teikia kuopos ir apygardų valdybos. Ypatingais atvejais galima informuotis pas kun. Vacl. Martinkų, 350 Smith St., Providence, R. I. (Tel. Dexter 11051).

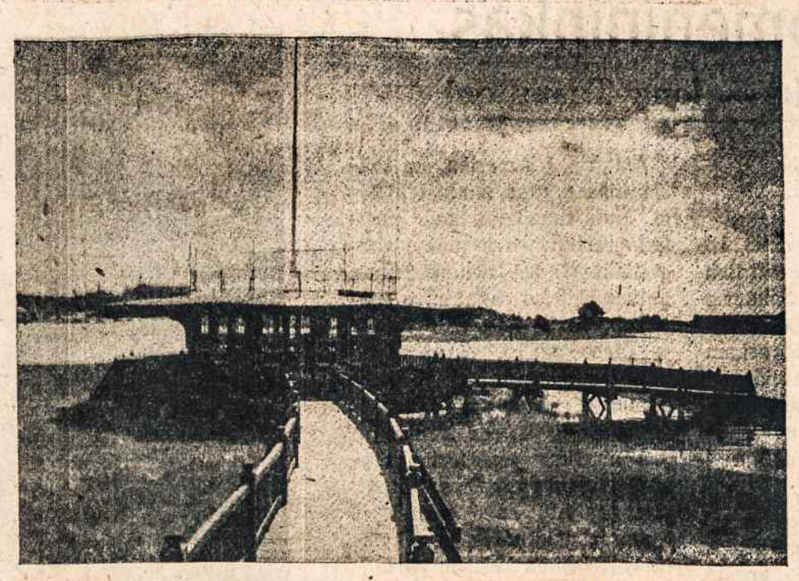

"KAPITONO TILTELIS" — taip yra vadinama vila prie pat marių krašto "Palangos miestely"... pranciškonų vienuolyno sodyboje.

Kennebunk Port, Me.

MŪSŲ NAUJOJI PALANGA VASAROS POILSIO METU

Tomas Žiūraitis, O. P.

Ten, kur Atlantas skalauja Kennebunk Port, Maine, krantus, jau šešti metai Tėvai Pranciškonai gyvena. Įsikūrę nuostabiai gražioje panoramoje: didžiulis žemės plotas, prieš 50 metų nusodintas rinktiniais medžiais, dekoratyviniais krūmais. Pušys ir beržai gaivina krūtinę, primena Lietuvos gamtą. Ir vaikšioji tos didingos panoramos takais ir takeliais, vaikščioji ir užsimiršti, kad tavęs laukia tvankus miestas, įkyrių mašinų triukšmas. Vaikščioji ir neatsistebi, kad lietuvis tremtinis turi teisę čia jaustis kaip namie: lietuviška aplinka, Palangos oras, Tėvų Pranciškonų pasiaukojantis svetingumas, savas nuoširdumas. Ne sau vaišingieji Tėveliai gyvena, ne sau prie savo Naujosios Palangos vartų prikabino užrašą: "Visitors welcome"... Visiems durys čia atviros, visi laukiami, ypatingai lietuvis praeivis, mūsų krašto išvargęs žmogus.

Na, ir keliauja čia iš įvairių Amerikos kraštų, net užsienio — Kanados. Kasdieną apsilanko 300-400 žmonių. Sekmadieniais arba šventadieniais apie 1500 priskaitysi lankytojų: vieni lanko vasarotojus, kiti— šv. Antano šventovę, tretiems viskas čia įdomu, žavu: turi progos pasigėrėti gražia vieta, paalsuoti jūros ir pušų oru ir sau patogiu laiku išklausyti šv. Mišių — šiokiadieniais būna apie 12-15 Mišių, sekmadieniais — 12.

Nuolatos vasaroja čia: suaugusių apie 40 ir berniukų (stovykloje) 75-80. Berniukų stovyklą veda Tėv. Gediminas Jočys, O. F. M. Jam talkininkauja klierikai: Bonav. Tamoliūnas, P. Sabas, Liudv. Vėželis. Lituanistiką dėsto: Tėv. Vikt. Gidžiūnas, O. F. M. ir Tėv. Klem. Žalalis, O. F. M. Sportui vadovauja Kaz. Brazauskas. Berniukai savo dvasios vadais labai patenkinti taip, kad ir su juos aplankančiais tėveliais, giminėmis, pažįstamais "neturi" ilgiau laiko pabendrauti. Atrodo, kad berniukai gailis kiekvienos minutės, praleistos šalia stovyklos įdomios, įvairios programos: pamaldos, geras maistas, gimnastika, sportas, lietuviškumo ugdymas, jūra, žaidimai, vaikų teatrėliai, įvykstą kiekvieną savaitę.

Suaugusiems irgi netenka nuobodžiauti. Juo labiau, kad ir jie kiekvieną savaitę turi literatūros, dainos, muzikos ir net humoro parengimų. Rašyt. Kotryna Grigaitytė - Graudušienė jau antrą kartą skaitė savo poezijos ir beletristikos. Tik ką neseniai atvykusi su vyru rašyt. Nelė Mazalaitė-Gabienė paskaitė čia paražytą novelę "Spiečių". Anksčiau klausėmės sol. Felic. Pupėnaitės-Vasiliauskienės skambios dainos, akompanavo kun. Kęst. Balčys. Malonu buvo paklausyti paties kun. Kęst. Balčio sodraus boso solo. Dramos aktorius K. Vasiliauskas maloniai mus nuteikė savo humoru, laiškeliu į Ameriką . . . Vienas dvasiškių patiekė mums dominikoniškai pranciškoniško humoro apie tų dviejų ordinų dvasią, pamokslininkavimo meną . . . Po kiekvienos programos dalies Tėv. Vikt. Gidžiūnas, O.F. M. patiekia savo įdomias pastabas.

Žinomesni svečiai vasarojo arba vasaroja: Tėv. Juvenalis Liauba, Tėv. Leon. Andriekus, buv. provin. Tėv. Bened. Bagdonas, Tėv. J. Dyburys, Tėv. Benven. Ramanauskas — pranciškonai; Tėv. Tomas Žiūraitis — domininkonas; kun. V. Karalevičius, kun. P. Totoraitis, kun. V. Demikis, kun. Kęst. Balčys ir kun. Vikt. Dabušis; rašytojos — Kotryna Grigaitytė - Graudušienė, Nelė Mazalaitė - Gabienė; oper. solistai — Ip. Nauragis, Felic. Pupėnaitė - Vasiliauskienė; Dr. V. Viliamas, Dr. Alf. Kalvaitis, prek. Dr. J. Kazickas, Dr. G. Grinevičius, Dr. St. Kerpytė, Amerikos Balso liet. skyr. direktorius Kostas Jurgėla, dramos aktorius K. Vasiliauskas ir kiti. Aplankė:

Prof. B. Vitkus, iš Romos svečias kun. Vyt. Balčiūnas ir jo palydovas kun. Dr. V. Cukuras, Greene's vienuolyno viršininkas Tėv. Just. Vaškys, O. F. M., dail. V. Vizgirda, Andr. Vizgirda.

Rugpiūčio 9 d. laukiama apie 10.000 svečių: bus Tėv. Rafaelio Šakalio, O.F.M. iškilmingos primicijos, Liurdo Grotos pašventinimas, bus daug dvasiškijos, laukiama keletos vyskupų atvykstant.

Rugpiūčio 9 — Lietuvių Diena bus pirmą kartą taip iškilmingai ir didingai atšvęsta. Ypatingai Liurdo Grota, kylanti jau iki eglių viršūnių, bus didžio ryžto, sumanumo ir dėkingumo kūrinys Dievo Motinai, mūsų krašto Globėjai.

Naujoji Palanga — Kennebunk Port, Maine, — kaip ir visas Tėvų Pranciškonų darbas bei apaštalavimas yra didžiausias dvasios ir kultūros gyvasis paminklas mūsų tremties istorijoje.

Provincijai vadovauja Prov. Tėv. Jurgis Gailiušis, O.F.M.

BERNIUKŲ STOVYKLA prie ma rių, Kennebunk Port, Me.

STUDENTAI ATEITININKAI STOVYKLAUS KENNEBUNK

I. Stovyklos dalyviai. Studentų ateitininkų stovykla šiemet įvyksta rugp. 29 - rugs. 7 d.d. Kennebunk Port, Maine, pas Tėvus Pranciškonus. Kennebunk Port yra 90 mylių į šiaurę nuo Bostono. Stovykloje gali dalyvauti kiekvienas studentas ateitininkas ar moksleivis abiturientas ateitininkas (šiemet baigęs gimnaziją), iš anksto užsiregistravęs stovyklos rengimo komisijoj, tesioginiai ar per savo draugovę. Svečių teisėmis gali dalyvauti ir kiti (išskyrus moksleivius), iš anksto susitarę su SAS Centro valdyba.

II. Kelionė stovyklon. Iš visų JAV vietovių stovyklon važiuoti reikia per Bostoną. Atvažiuojantiems ne su automobiliais transportacija iš Bostono bus parūpinta. — Bilietus tad reikia pirkti iki Bostono. Suvažiuojama šeštadienį, rugp. 29; susirinkimo punktas Bostone bus paskelbtas vėliau. Atvažiuojantieji sekmadienį kelionę į Kennebunk turės rūpintis patys.

III. Stovyklautojų registracija. Per draugoves ar pavieniai kiekvienas registruojasi iki rugp. 15 d. pas A. Sužiedėlį, **68 Glendale St., Brockton 39, Mass.** (C. Valdybos paskelbtas adresas klaidingas), įmokėdamas 5.00 registracijos mokesčio. Suteikia šias žinias: vardą, pavardę, vietovietę, iš kurios važiuos, važiavimo priemonę ir atvykimo bei išvykimo dieną (pagal galimybes, praneša ir atvykimo dienos apytikrį laiką).

IV. Stovyklos mokestis. Stovyklos mokestis už pilną stovyklos laiką (9 dienos) yra $20.00. Registracijos mokestis šiton sumon įskaitomas. Stovykloje bus surenkama 15.00 dol iš kiekvieno. Stovyklos lankytojai (testovyklaują tik porą ar kelias dienas) už dieną moka $3.00.

V. Svečių registracija. Visi ne studentai ir ne abiturientai ateitininkai, lankysią stovyklą, maloniai prašomi pranešti A. Sužiedėliui anksčiau paduotu adresu atvykimo dieną ir kiek laiko stovykloje praleis. Tai daug padės stovyklą gerai techniškai sutvarkyti.

Smulkios informacijos kitais reikalais bus praneštos užsiregistravusiems vėliau. Visais stovyklos techniškais reikalais prašom rašyti rengimo komisijai.

Stovyklos rengimo komisija

IŠ VISUR

• **Lietuvai Išlaisvinti Centras** Argentinoje sekmingai veikia. Jis buvo sudarytas beveik iš visų Argentinos lietuvių organizacijų atstovų tuoj po Lietuvos užgrobimo. Lietuvos laisvinimo darbe jis atsidėjęs dirba jau 14 metų. Centras yra nemaža nuveikęs tiek tarp Argentinos lietuvių tiek tarp krašto gyventojų argentiniečių. Nekartą tuo reikalu Centras yra daręs žygių įvairiose Argentinos valstybės įstaigose ir Lietuvos bylos reikalu kreipęsis taip pat į įvairias tarptautines institucijas. Centras, išsirinkęs naują vadovybę, dar kartą kreipėsi į Vliką, kaip aukščiausią lietuvių valios vykdytoją, pareikšdamas visų Argentinos lietuvių troškimą matyti juo greičiau Lietuvą vėl nepriklausomą, o iš savo pusės pasižadėjo kuo galėdamas padėti.

• **"Lietuvių Dienos",** Los Angeles leidžiamas gražiai iliustruotas žurnalas, liepos ir rugpiūčio mėnesiais dėl vasaros atostogų neišeis.

• **Prof. Antanas Salys,** mūsų vienas žymiausių kalbininkų, Associate Professor Pennsylvanijos Universitete, vasaros metu pakviestas skaityti paskaitų Fordham universitete New Yorke.

• **Kun. P. Bajerčius** iš Minerville, Pa., atkeltas į Philadelphią šv. Kazimiero parapi.

• **Dr. Antanas Maceina** dalyvauja Baltijos Instituto suvažiavime Hamburge

GREENFIELD, MASS.

Rugpiūčio 2 d., sekmadienį, Franklin County parke rengiama gegužinė - išvažiavimas. Rengėjai yra suvienytos draugijos: Saldžiausios Širdies Jėzaus, šv. Onos ir S.L.A. 27 kuopa. Bus skanių valgių ir gėrimų. Pelnas skiriamas padengti išlaidoms, susidariusioms minint Greenfieldo 200 metų sukaktį. Tos sukakties metu lietuviai gražiai išpopuliarino Lietuvos vardą, bet turėjo ir išlaidų. Rengėjai tikisi, kad visi lietuviai mielai atvyks į gegužinę, gražiai praleis laiką, sutiks pažįstamų, pasivaišins ir prisidės prie patriotinio darbo. Rengėjų komitetas visus nuoširdžiai kviečia nepalikti namie ir nevykti kur kitur, o tik į Franklin County parką, rugpiūčio 2d. 1 val. p. p.

A. Dėdinas

Papuoši savo kambarį ar įstaigą ir prisiminsi Lietuvą, įsigiję

Gipsinį Lietuvos Laisvės Statulos BARELJEFĄ,

pagamintą skulptoriaus **V. Kašubos.**

KAINA $4.00.

Gaunamas: **"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJ, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.**

NAUJIENA VARGONININKAMS

Lietuvio kompozitoriaus sukurtos Mišios

MISSA IN HONOREM IMMACULATI CORDIS B.M.V.

Mišriam chorui, soprano, alto, tenoro ir boso solo.

Jeronimo Kačinsko

KAINA $1.50

Gaunama "DARBININKE" 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Muzikas ir visuomenininkas

Dzūkai turi savąjį Vanagaitį — Joną Tamulionį

Jonas Miškinis

Bostone, Nashua, Lawrence ir Worcesteryje daugiausia yra susitelkę senieji ateiviai dzūkai. Jie ir dabar kalba taip dzūkuodami, kaip prieš 40-50 metų kalbėjo Lietuvoje. Susitikus malonu su jais dzūkiškai pasišnekėti ir kartu prisiminti žavingąjį Dzūkijos kraštą. Dzūkai nepamiršo nei gimtosios kalbos nei gimtojo savo krašto. Štai ką man vienas apysenis dzūkas pasakė: "Jeigu būtų laisva Lietuva, tai visi.ek važiuotau namopi pasižiūrėti". Be to, jie labai vaišingi ir geri dainininkai. Didžiuojasi ne tik dzūkiškomis dainomis, bet ir savu dzūku muziku Jonu Tamulioniu. Sako, jei ne mūsų "Vanagaitis", tai gal būtum užmiršę tas gražiąsias ir skambiąsias dzūkiškas dainas. Jonas Tamulionis dažnai lankydavo mūsų kolonijas, koncertuodavo vienas ir savo choru, tuo paskatindamas ir kitus išmokti daugiau naujų dainų.

Tad malonu ir man prisiminti tą lietuviškos dainos bei muzikos žadintoją išeivijoje. Tamulionį (Tamulevičių) pažinau Lietuvoje. Jis tuomet gyveno Marcinkonyse, gana sunkiose sąlygose. Jo tėvai buvo seni, tai jam reikėdavo visus ūkiškus darbus dirbti. Dirbdamas nuolat mėgdavo dainuoti. Kitaip sakant, su daina keldavo ir su daina guldavo.

Vilniaus vyskupas į Marcinkonių bažnyčią paskyrė klebonu veiklų kunigą A. Petrulį, kuris tuojau parsikvietė vargonininku muziką Žilinską. Žilinskas ėmė organizuoti bažnytinį chorą. Berods, Tamulionis pirmuoju prisirašė prie choro. Vargonininkas greit atkreipė dėmesį į Tamulionio stiprų tenoro balsą ir patarė jį lavinti. Tačiau sunkios gyvenimo aplinkybės neleido jam to vykdyti. Beūkininkaudamas nusipirko iš kaimo muzikanto armoniką ir pradėjo vakarais mokytis groti. Po kelių savaičių choristai labai nustebo, kad Tamulionis geriau groja negu senieji muzikantai. Vargonininkas, pastebėjęs jo nepaprastus muzikoj gabumus, leido jam po repeticijų groti fisharmonija. Pramokęs fisharmoniją, greit išmoko groti ir vargonais. Tat kiekvieną sekmadienį anksti rytą ateidavo į bažnyčią groti ir giedoti gadzinkų (rytinių valandų). Po kiek laiko jis susilaukė netikėtos staigmenos.

Sugrįžo iš Amerikos jo vyresnysis brolis Juozas. Tada jis ūkininkavimą perleido broliui, pats pradėjo lankyti įsteigtą kun. Petrulio aukštesnę mokyklą ir kartu pas vargonininką Žilinską mokėsi muzikos. Bet ir vėl kliūtis. Žilinskas išsikėlė vargonininkauti į Daugus. Tamulioniui susidarė didelių sunkumų. Nori mokslą tęsti toliau, bet kitur išvykti neturėjo lėšų. Na, bet vargais negalais gavęs keletą rublių iš

Jonas Tamulionis

mamos ir brolio jis irgi nuvyko į Daugus pas Žilinską mokytis. Rubliai greit išsibaigė. Brolis, negalėdamas skirti daugiau lėšų, patarė jam vykti Amerikon. Brolio patarimą priėmė ir palikęs savo gimtąjį kraštą 1912 metais išvyko už jūrių marių laimės ieškoti. Sunku jam buvo skirtis su namiškiais, gražiuoju sodu, smėlėtais Marcinkonių kalneliais, žavingomis pušaitėmis, o labiausiai su kaimo jaunimu ir bažnytiniu choru.

Atvykęs į Ameriką, su tuščia kišene gana sunkiai kūrėsi. Nors muzikoje buvo gerokai prasilavinęs ir galėjo vargoninkauti, bet nemokėdamas kalbos nedrįso pagal savo specialybę darbo ieškoti. Pradžioje dirbo sunkų, paprastą ir mažai apmokamą darbą. Dienomis dirbdavo, o vakarais lankė anglų kalbos kursus ir pas muzikus profesorius mokėsi vargonų muzikos. Kada jau pasijuto savo profesijai tinkamai pasiruošęs, gavo kvietimą į Nashua lietuvių parapijos šv. Kazimiero bažnyčios vargonininku. Vos tik pradėjęs vargonininkauti tuojau suorganizavo stiprų bažnytinį chorą su kuriuo dažnai ėmė lankyti lietuvių kolonijas ir duoti jiems lietuviškus koncertus. Be to, turėdamas gražų balsą daug kur vienas koncertuodavo. Būdamas geras akordionistas suorganizavo iš 6 asmenų orkestrėlį, be kurio Nashua nei vienas lietuviškas piknikas neapseina. Virš trisdešimt metų dirbdamas jis čionai labai išpopulerėjo. Turi įdainavęs daug plokštelių.

Klebono ir jo rūpesčiu prieš du metu bažnyčioje įrengti nauji moderniški vargonai, kurie kainavo per 10,000 dolerių.

Labai buvau sužavėtas tų vargonų muzika, kai Tamulionis jais išpildė keletą bažnytinių kūrinių.

Jonas Tamulionis yra aktyvus visuomenininkas. Priklauso bažnytinėms organizacijoms ir yra LBS darbininkų 65 kuopos narys ir daugelį metų buvo tos kuopos pirmininku. Keletą metų vadovavo BALFo vietinį Nashua skyrių. Skaito lietuvišką spaudą, o su "Darbininku" labai seniai susibičiuliavęs ir jis yra jo mėgiamiausias lietuviškas laikraštis. Tremtinius Vokietijoje labai atjautė ir juos rėmė. Taip pat sudarė vienai šeimai garantijas, o jai atvykus medžiaginiai daug kuo parėmė.

Manchester, N. H.

Maža Manchesterio lietuvių kolonija paskutiniu metu dar labiau sumažėjo. Ieškodamos palankesnių gyvenimo sąlygų, išsikėlė dvi buv. tremtinių šeimos: Reivydai į Brockton, Mass., Pliodžinskai į Cleveland, Ohio. Reivydai mano įsikurti prekyboje, o Pliodžinskas atliekamu nuo darbo laiku nori pasitobulinti fotografo profesijoj.

Vietinis žinomas lietuvių veikėjas J. Vaičiūnas neseniai darbovietėje griūdamas sunkiai susižeidė ir dabar gydosi namie. Manchesteriečiai linki jam greit pasveikti ir vėl įsijungti į veikimą, kuriame jis lig šiol vadovavo.

Daugėlai Bedforde (3 mylios nuo Manchesterio) pradėjo nuosavų namų statybą.

Koresp.

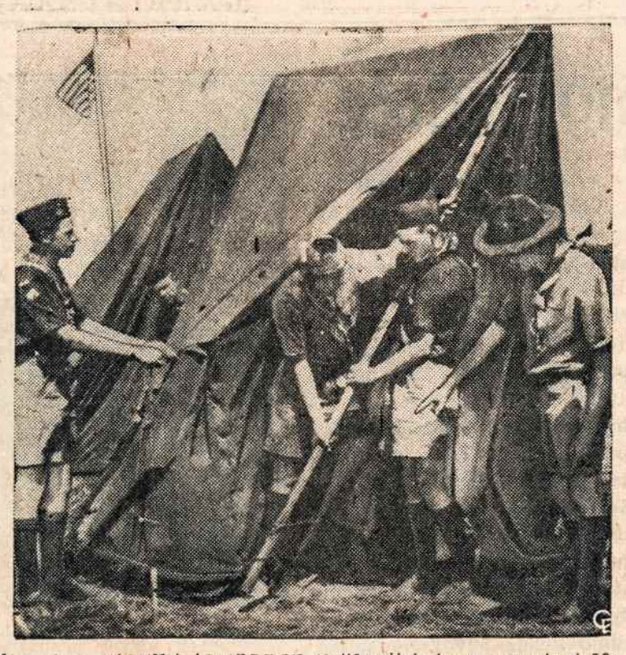

AMERIKOS SKAUTŲ JAMBOREE Kalifornijoje buvo sutraukusi 50,000 skautų. Šiomis dienomis ji pasibaigė. Palapinės jau nuimamos.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Illinois gub.Stratton pasirašė 3 naujus įstatymus, kurie pagriežtins bausmes už narkotikų vartojimą bei jų platinimą.

Amerikos Lietuvių Bendruomenės ženkleliai atspausti Vlado Vijeikio spaustuvėje. Juos perėmė JAV L. Bendruomenės apygardos iždininkas M. Mackevičius. Ženkleliai bus klijuojami nario knygelėn mokant mokestį.

Ignas Sakalas, L. Vyčių Sendraugių pirmininkas, paskutiniame kuopos susirinkime išrinktas atstovu L. Vyčių suvažiavime Bostone rugpiūčio 28-30 d.

Moksleiviams tarifas susisiekimu autobusais ir tramvajais bus pakeltas nuo 8 c. ligi 10. Naujuoju potvarkiu moksleiviai galės važinėtis papiginta kaina ne tik mokslo dienomis ir valandomis, bet visą laiką.

Kun. J. Šaulinskas, Roselando parapijos klebonas, paskyrė bažnyčioje rinkliavą Uragvajaus lietuvių bažnyčios statymui. Ta proga pamokslą sakė Tėv. J. Bružikas, S. J., kuris yra minėtos bažnyčios statymo organizatorius.

Western gatvė Chicagoje "laimėjo" pirmenybę susisiekimo nelaimių skaičiumi. Per paskutinius 3 mėnesius įvyko 494 nelaimės. Paprastai daugiausia nelaimių pasitaikydavo State gatvėje.

"Dainavos" ansamblis atostogauja nuo liepos 15 ligi rugpiūčio 16. Po atostogų pradės ruoštis naujo muzikalinio veikalo pastatymui.

Illinois Lietuvių Prekybos Rūmai ruošia golfo žaidimų dieną. Išnuomotas Glen Eagles Country Club. Žaidimai įvyks rugpiūčio 19.

SENIEJI TRAUKIASI

Paterson, N. J. Liepos 16 d. numirė Marija Gustienė - Tačionienė, sulaukusi 69 m. amž., gimusi Rumšiškėse, Lietuvoje, ir Amerikoje įšgyvenusi daugiau kaip 50 metų. Velionė buvo susipratusi lietuvė ir gražiai išauklėjo tris sūnus ir dukterį, kurie visi dalyvauja lietuviškoje veikloje. Sūnus Antanas Gustas yra ilgametis Liet. Piliečių Klubo pirmininkas. Ji pati iki mirties buvo Liet. Moterų Klubo pirmininke, priklausė šv. Kazimiero parapijai ir SLA 101 kp.

Liepos 18 d. kleb. kun. J. Kinta atlaikė už velionę gedulingas šv. mišias ir palydėjo į kapus. Ant kapo sudėta labai daug vainikų ir didelė minia žmonių ten atsisveikino velionę paskutinį kartą. Po laidotuvių Piliečių Klube buvo gražios vaišės, kur dalyvavo per 120 žmonių.

Velionė Amerikoje paliko dar brolį Adomavičių ir seserį Mereckienę su šeimomis, o vienas brolis šiemet pora mėnesių anksčiau pasitraukė į amžinastį.

Ir taip kasdien traukiasi senosios kartos lietuviai iš šio pasaulio. Retėja mūsų eilės...

Jurg. Ežer.

ŽINIOS IŠ KATALIKŲ PASAULIO

● **Dievo Motinos Šventovėje** Liurde įvyko tarptautinis karių kongresas, kuriame dalyvavo gausios grupės iš Prancūzijos, Vokietijos, Anglijos, Italijos ir J. A. Valstybių. Kongreso tikslas — krikščioniškosios civilizacijos dvasioje sustiprinti nuoširdų viens kito supratimą. Vokiečiai ir prancūzai broliško susitaikymo ženklan prie kritusiems kariams paminklo Liurde padėjo gėlių vainiką. Jaudinanti vakaro procesija su degančiomis žvakėmis rankose buvo karštos maldos už viso pasaulio taiką simbolis.

● **Prancūzė Bernadeta David** po apsilankymo Liurdo Dievo Motinos šventovėje pasijuto visai pasveikusi iš nepagydomos sunkios ligos. Šiandien ji yra visai sveika ir aptarnauja kitus ligonius Liurdo grotos ligoninėje.

● **Anglų katalikų šeimų** 80 proc. skaito bent vieną iš penkių didžiųjų Anglijos katalikų savaitraščių. Tai neseniai konstatavo šio krašto anglikonai savo kongrese, drauge apgailestaudami, kad anglikonų bažnyčios tikinčiųjų tik 5 proc. naudojasi religine spauda.

● **Šv. Pranciškaus Saleziečio,** mirusio prieš 300 metų, širdis, saugoma Italijoje, Trevise esančiame Aplankymo Seserų vienuolyne, kaip praneša "L'Osservatore della Dominica", paskutiniu laiku ėmė krauju šviežiu krauju. Stebuklas žmonėms padarė didelį įspūdį.

● **Katalikų skaičius** šiuo laiku siekia 472 milijonus, kas sudaro 19 proc. visų žemės rutulio gyventojų, kurių priskaitoma du milijardai 440 milijonų. Katalikų Azijoj yra 31 milijonas, t. y. 2,3 proc.; Europoj — 230 milijonų,—39 proc.; Šiaurės ir Pietų Amerikos — 190 milijonų, Afrikoj — 17 milijonų ir apie 3 milijonai Okeanijoj. Prie katalikų pridėjus 250 milijonų protestantų ir 200 milijonų skizmatikų, į Kristų tikinčiųjų skaičius pakyla beveik iki vieno milijardo.

● **Katalikų kongrese** (Šveicarijoj) dalyvavo apie 15 tūkstančių katalikų vyrų. Federalinės šveicarų respublikos patarėjas Escher, kalbėdamas apie katalikų pareigas Bažnyčiai ir Tėvynei, pabrėžė konfesinės santaikos ir socialinio bendravimo reikalingumą mūsų laikais.

● **Nacių hitlerininkų** pėdomis nusekė Lenkijos komunistai, kurie istoriniuose veikaluose, nenorėdami minėt Kristaus, ėmė rašyti, kaip ir Hitlerio "mokslininkai", ne "prieš Kristų" ir "po Kristaus", o "prieš mūsų erą" ir "mūsų eroje". Bet kada gi prasideda ta "mūsų era?" Jau nuosekliau būtų rašyti "prieš Beriją" ir "po Berijos".

DIANE CONSTANCE, 4 metų mergaitė iš Marquette, Mich., susirgusi vaikų paralyžiumi, gauna kraujo transfūziją (gamma globulin); kuria dabar sėkmingai gydoma polio liga.

Telephone: DEARBORN 2-0819
TO PLACE HELP WANTED ADS.
Ask For Ad Taker

Help Wanted Male

VYRAI—VYRAI
Galite sustoti dairęsis ir eiti darban šiandien
MUMS REIKALINGA
SANDĖLIUOSE DIRBTI VYRŲ PAKAVIMUI
IR AUTOMOBILIŲ BEI SUNKVEŽIMIŲ
PAKROVIMUI
Norint kasdien sumokama pinigais. Nuolatinis darbas arba jūsų laisvadieniais. Priimami tik rimti vyrai. Geras pradinis mokestis ir po 8 val. viršavalandžiai. Kreiptis:
Workman for Workmen
601 W. Washington Blvd.

THE LAWRIN CO.
urgently needs
GENERAL FACTORY HELP
We want dependable men for steady work. Experience not necessary. — WE WILL TRAIN YOU.
TOP WAGES with opportunity for increases to steady workers.
Occasional overtime at 1½ over 40 hours
CLiffside 4-0440
3930 S. WINCHESTER AVE.
Employment Office open Saturday, July 11, 8 a.m. to 12

SPAUSTUVININKAI
naktimis
RUTULINĖS PADAVĖJAI
$2.55 UŽ VALANDĄ
SPAUSTUVININKAI PRIE ATSKIROS HORIZONTALĖS IR VERTIKALĖS
$2.75 UŽ VALANDĄ
TAIP PAT
CROSS PADAVIMO OPERATORIAI
$2.55 UŽ VALANDĄ
ĮVAIRIOS DARBININKŲ BENEFICIJOS
ĮMONĖ ATVIRA
GERIEMS VYRAMS NUOLATINIS DARBAS
WEBB-LINN PRINTING CO.
511 S. SANGAMON ST.

MEN — 18 - 45
GENERAL FACTORY WORK — OPENING ON 2 SHIFTS
• 7:30 A. M. to 4 P. M.
• Start at 1.62½ per hour
• After 30 days $1.68½ per hour.
• 4: P. M. to 12:30 midnite
• Start at $1.77 per hour
• After 30 days $1.84 per hour
Good working conditions—Uniforms furnished—Cafeteria on premises—Free hospitalization & surgical plan—Paid Holidays 2 Yr High School only Requirement — Apply Personnel Dept.
KRAFT FOODS Co., 505 N. SACRAMENTO

IEŠKOMI PRITYRĘ KARTONINIŲ DĖŽIŲ DIRBĖJAI
Prižiūrėtojas spausdinimo ir piaustymo (2 pam.)
Spausdinimo ir piaustymo operatorius (1 pam.)
Spausdinimo ir piaustymo operatorius (2 pam.)
Prityrę mašinų valdytojai.
• Aukščiausias atlyginimas • Apmokamos atostogos • Veltui gyvybės apdrauda • Ligoninės priežiūra • Mokamos 6 šventės
Susitarimui kreipkitės į Joe Ellis.
RICHARDS Container CORPORATION
EStebrook 7-2033 Fillmore 3-0502

Help Wanted Female

WOMEN — 18 - 35
GENERAL FACTORY WORK — OPENINGS ON 2 SHIFTS
• 7:30 A. M. to 4 P. M.
• Start at $1.39 per hour
• Raise after 30 pays $1.45 per hour
• 4: P. M. to 12:30 midnight
• Start at $1.51 per hour
• Raise in 30 days to $1.58 per hour.
Good working conditions—Uniforms furnished—Cafeteria on premises—Free hospitalization & surgical plan—Paid Holidays 2 Yr High School only Requirement — Apply Personnel Dept.
KRAFT FOODS Co., 505 N. SACRAMENTO

Help Wanted Male
REIKALINGAS PATYRĘS MĖSININKAS
kaulų kapotojas ir darbininkas bet kuriam darbui. Puikus pradinis atlyginimas. Darbas pastovus.
GUGGENHEIM PROVISION COMPANY
835 Fulton St., MO 6-0364

Help Wanted Male or Female

VYRAI IR MOTERYS
bendriems dirbtuvės darbams.
• Geras pradinis atlyginimas
• Puikios darbo sąlygos
• Gydymo programa
Apmokamos šventės ir atostogos
.... Prisistatyti asmeniškai ....
BUDLONG PICKLE Co.
1840 Marrey St.

Help wanted Female

MERGAITĖS - MOTERYS
20 - 45
DIRBTI NETOLI NAMŲ
NESUNKUS DARBAS, JUS BEMOKANT PRADINIS ATLYGINIMAS $1.00 VAL. PRIE ŠVARAUS, INDOMAUS IR LENGVO DARBO MŪSŲ ŠVARIOJE IR MALONIOJE ĮMONĖJE SU PUIKIOMIS GALIMYBĖMIS KILTI ŠIAME AUKŠTOS KOKYBĖS BIZNY.
KREIPKITĖS ŠIANDIEN
FOTO FINISHERS, INC.
1736 W. NORTH AVE.

DĖMESIO!
Bendriems raštinės darbams padėti
AUKŠTAS ATLYGINIMAS — PRIEDAS 1 RATOS BONO PUANAS. LABAI GEROS DARBO SĄLYGOS LIGONINĖS IR GYVYBĖS APDRAUDIMAS
TAIP PAT
KAFETERIJOS PADAVĖJOS
Rašyti:
BOX B. K. 100
Rm. 914, 79 W. Monroe St., Chicago 3, Ill.

SPORTAS

NEORGANIZUOTIEMS SPORTININKAMS

Lietuviai sportininkai-ės, gyvieną Šiaur. Amerikoje ar Kanadoje, nepriklausą jokiam sporto klubui, norį dalyvauti rugsėjo 5, 6, 7 d.d. Chicagoje įvykstančiuose III-ge Šiaur. Amerikos Lietuvių Sportinėse Žaidynėse iki rugpiūčio 15 d. gali registruotis tiesioginiai Vyr. Fask-te adresu — Ed. Vengianskas, 6100 So. Peoria Ave., Chicago 21, Ill. Tel. ENgelwood 4-5638, suteikti apie save šias žinias: vardas - pavardė, amžius, tikslus adresas ir kokiose varžybose (sporto šakose) nori dalyvauti. Gyvenantieji už Chicagos miesto ribų, praneša, ar reikės aprūpinti maistu ir nakvyne.

Kartu su registracijos žiniomis siunčiama ir $1.50 sportininko registracijos ir pradmės (starto) mokesčiams apmokėti.

Pastaba: Pavėluota registracija ar prisiųsta be nustatyto mokesčio nepriimama.

Vyr. FASK-tas

Kad būtų linksmiau

— Kaip tu nesigėdi toks girtas pareiti namo, — bara žmona vyrą.

— Bet bran-bran-brangioji, tu pa-pa-pa-pati liepei man vartoti raudoną vynuogių sunką, kad sustiprinčiau krau-krauj-ją.

Nepamiršk užsisakyti AIDŲ žurnalo

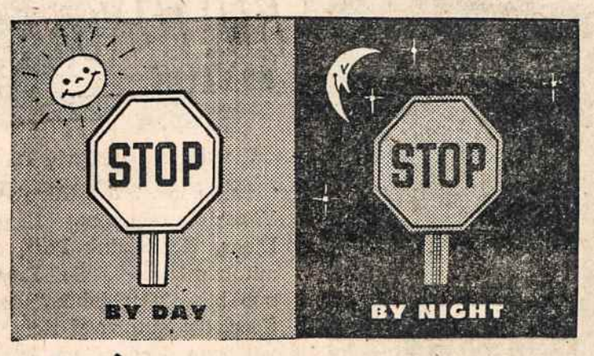

think twice... YOU ONLY LIVE ONCE!

A Stop sign means just that, 24 hours a day. So, think twice and don't ignore it.

DRIVE CAREFULLY . . . the life you save may be your own!

Margojo pasaulio margosios žinios

● Normalaus arklio plaukų priskaitoma ligi 51 milijono.

● Kiek svers 70 kg. žmogus, įlipęs į Eifelio bokštą, jei bokšto aukštis yra 300 metrų? Sumažėjus žemės traukimo jėgai, tokio žmogaus svoris kris 7 gramais.

● Nuodingų grybų užvalgę, mirė šie garsūs pasaulio vyrai: imperatorius Jovijanas 364 m., prancūzų karalius Karolius VI 1422 m. ir pop. Klemensas VIII 1534 m.

● Jei mėnulyje gyventų žmonės, jie negalėtų matyti visos žemės, nes mėnulis visuomet atsigrįžęs ta pačia puse į žemę. Tai priklauso nuo to, jog per tiek pat laiko apsisuka apie savo ašį kaip ir aplink žemę.

● Norint padidinti automobilių greitį, susiduriama su stabdžių problema. Lenktynių automobiliuose staigiai stabdant susidaro stabdžiuose karštis net ligi 500 laipsnių.

● Paprastas peiliukas, kai jau geležtė nuliėta, dar turi pereiti per 70 skirtingas rankas, kol yra visai pabaigiamas.

Business opportun.

BENZINO (GAS) STOTIS

Gera proga auto mekanikams. Gerai įrengta su visais įrankiais ir medžiaga. Puiki prie didelio judėjimo vieta. Duoda geras pajamas. Reta bizniui proga tik už $3000. Kreiptis į savininką:

White Plains 8-9074

DISPLAY

CHOCORUA VIEW HOUSE, CHOCORUA, NEW HAMPSHIRE

For a happy vacation in clear, bracing, mountain air, only $38. weekly, including excellent meals; children half. Also bungalos—special rates for New Yorkers. $35. w'kly. Modern conveniences, beautiful locat'n, ideal family group, bathing, fishing, natural interesting sights.—Main White Mountain Route 16. **Write Chocorua View House Chocorua, New Hampshire. In New York, Tel: TAlmadge 8-3014**

Help wanted Female

AR NORI GERO DARBO?
Pasirink vietas atskiros rūšies klijantūrai. Įvairiausi visų rūšių darbai restoranuose, viešbučiuose ir ligoninėse. Ypatingai daug reikalaujama virėjų (moterų). Užeikite arba pašaukite tuojau.
Klausti Mr. Corville
A B C AGENCY
226 W. 42 St., N. Y. C.
Tel: CH 4-2945

HELP WANTED: MALE-FEMALE

PRITYRĘ SIUVĖJAI - SIUVĖJOS REIKALINGI
moterišką paltų siuvimui. Darbas dalimis.
Daigstymo mašinos operatorius
tik prityręs.
Siuvyklos bendrų darbų padėjėjas.
Braižytojas ir matuotojas reikalingas
Pastovus darbas, geras atlyginimas.
Kreiptis: **IANNONE COAT CO.**
57 Thames St., Brooklyn
(Thames ir Knickerbocker gatvių kampas). Tel.: HY 7-4440

REAL ESTATE

LAURELTON, L. I.
parduodamas plytom apdėtas
7 KAMBARIŲ NAMAS.
Pusiau baigtas rūsys ir pastogė (3 mieg. kambariai), 1½ vonios, televizijos prietaisai ir žaidimų kambarys. Didelė moderni virtuvė, nauji kilimai, "tile" stogas, garažas, švirkštas. Kiemelio plotas 40 X 100. Patogioje vietoje visais atžvilgiais. Savininkas apleidžia miestą ir atiduoda už prieinamą kainą.
Pamatyti galima — 131-06 229th St., arba pašaukti savininką:
LA 8-2330

OZONE PARK
Dailiai apmuštas šeimai bungalow tipo namas, 4½ kambarių, be to, beveik baigta 2 kamb. pastogė ir 3 kamb. su vonia tinkamas išnomuoti sklepas. Garažas, plytų panašumo geras stogas, aliejinis šildymas, automatinis karštas vanduo ir dveji įėjimai. Skalbimo mašina ir kiti priedai. Kiemelis sutvarkytas ir 40 X 100. Arti prie visų patogumų, gera aplinka. Tikrai geras pirkinys —tiktai $16,500 ,
Kreipkis į savininką pamatyti ir įvertinti — **Tel:VIrginia 8-2203**

Užsakykite 'Eglutę" adresu: Eglutė, RFD 2, Putnam, Conn.

REIKALINGOS SIUVĖJOS
prityrusios Singer mašinomis siūti drabužius. Gali siūti atskiras dalis arba visą drabužį. Nuolatinis darbas, geras atlyginimas.
Kreiptis:
Victoria Royal Sportswear
11 Sterling Place, Brooklyn
Tel: NE 8-1379

MERGAITĖS REIKALINGOS
galinčios mažais elektriniais prietaisais dirbti mašinų dirbtuvėje. Nuolatinis darbas taikos ir karo metu. Vėsi aplinkuma, periodinis algos kėlimas, atostogos, nemokama ligoninės priežiūra. Kreiptis:
General Die & Stamping Co.
262 Mott St. N. Y. C.
(prie Houston St.)

SIUVĖJOS
suknelėm pageidaujamos. Unijos siuvykla, pastovus darbas. B—autobusai sustoja prie siuvyklos durų.
Kreiptis:
T. & R. DRESS
5 South Seventh Avenue.
Mt. Vernon MO 7-9692

REIKALINGOS SIUVĖJOS
su patirtimi draperijos siuvime. Nuolatinis darbas, aukštas atlyginimas, malonios darbo aplinkybės.
Kreiptis:
CENTURY INTERIOR
1104 Bedford Ave.
Brooklyn
Tel. NE 8-4096

PAGEIDAUJAMOS SIUVĖJOS
siūti dalimis marškinius, darbas akordinis ir pastovus. Aukštas atlyginimas, geros darbo aplinkybės.
Kreiptis:
PAULS SKIRTS
5214 3rd Ave., Brooklyn
Tel.: HY 2-6276

SIUVĖJOS MOKANČIOS SIŪTI BLIUSKELES
Ištisinis arba dalinis darbas. Pastovus darbas, geras atlyginimas.
Kreiptis:
ACTIVE BLOUSE
40 W. 1st Street
Mount Vernon
Tel.: MO 7-9894

DARBININKĖS
patyrusios ir nepatyrusios. Pastovus darbas. Geras atlyginimas. Puikios darbo sąlygos. Kreiptis:
TOWNBROOK CLOTHES CORP.
19 Hope St., Brooklyn, N. Y.

MOTERYS
nuo 20 iki 26 metų
patyrusios ir nepatyrusios dirbti prie vokų (envelope) mašinų. Pastovus darbas. Gerai apmokamos ir lavinamos. Turi mokėti angliškai skaityti ir rašyti. Kreiptis:
BERLIN and JONES
601 W. 26th St. (7 aukštas), N.Y.C.
Telef. WA 4-4440

GEROS SIUVĖJOS
mokančios siūti skrybėles. Pastovus darbas, geras atlyginimas. Kreiptis:
MISS ANNE HATS
42 West 39th St., N. Y. C. (Rm. 408)

DARBININKĖS
patyrusios siūti sportinius rūbus ir marškinius. Pastovus darbas. Geras atlyginimas. Kreiptis:
KISMET SPORTWEAR
240 W. 35th St., N. Y. C.

JAUNA MERGAITĖ
virtuvės darbui ir prie stalų Pastovus darbas. Gera alga ir geri arbatpinigiai (tips). Malonios darbo sąlygos. Kreiptis:
BOB'S RESTAURANT
99 Morgan Ave., Brooklyn, N. Y.
Telef. HY 7-9618

DARBININKĖS
mokančios dirbti su Singer ir Merrow mašinomis, patyrusios gaminti moterišką mezginius ir megstukus. Puikios darbo sąlygos, geras atlyginimas, 35 valandų darbas. Yra Lunchroom darbininkėms ir Air Condition.
Kreiptis:
Knitwear Hobby Mills, Inc.
30-10 41st Ave., Long Island City
At Queens Plaza Tel. ST 4-7922

Užsisakykite
Darbininką dar šiandien

SCHOLES BAKING, Inc.
V. Lukas — Vedėjas
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragaičius pagal visų skonį. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai. Išvežiojame į krautuves ir privačius namus.

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing
219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road Bronx, N. Y.
19 West Post Road White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

PARDUODAM NAMUS
Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VIrginia 7-1896

NEW YORK

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Graborius-Balsamuotojas
Moderniška Koplyčia
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. Ballas — Direktorius
Alb. Baltrūnas—Balton
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

EVergreen 8-9770
Joseph Garszv...
Graborius-balsamuotojas
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Skaitykite ir platinkite "DARBININKĄ"

Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!

BOSTON, MASS.

S. Baracevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. SOuth Boston 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2609

ISPANIŠKAS DZINGELIS

Kvepiančio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojama nuo išputimų, dusinimo troškulio, neatgavimo kvapo, nuomario, paralyžiaus, dieglių ir skausmingų mėnesinių; uždegus kvepiančio Dzingelio šaknis yra gerai aprūkyti ligonio kambarį ir patį ligonį suskutus šaknis darytis arbatą ir gerti, sutrynus šaknis maišyti į tabaką — rūkysi ir džiaugsiesi maloniu kvepėjimu. Svaras Dzingelio $3.00; kvoteris svaro $1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas

Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

DARBININKAS
AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĘS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Porciunkulės atlaidai

Sekmadienį, rugpiūčio 2 d., Angelų Karalienės parapijoje didelė šventė: Porciunkulės atlaidai. Pirmieji iškilmingi mišparai bus šeštadienį 7:30. Atlaidai užbaigiami taip pat iškilmingais mišparais sekmadienį 7:30. Pamokslus sakys tėvai pranciškonai.

Atlaidams įgyti sąlygos: atlikti išpažintį ir priimti komuniją; aplankyti Porciunkulės atlaidus suteikiančią bažnyčią ir ten sukablėti 6 kartus Tėve mūsų, Sveika Marija ir Garbė Dievui Tėvui.

Atlaidus pelnyti galima tiek kartų, kiek kartų aplankoma bažnyčia nuo šeštadienio vidurdienio ligi sekmadienio vidurnakčio.

Visi prašomi pasinaudoti proga įgyti visuotinus atlaidus Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje.

Apreiškimo parapijoje

porciunkulės atlaidai prasideda rugpiūčio 1 d. 12 val. p. p. ir tęsis iki sekmadienio vidurnakčio. Prašoma šiais atlaidais pasinaudoti.

Kun. V. Dabušis,

Kunigų Vienybės sekretorius, atostogaująs pas pranciškonus Kennebunk Port, Me., praėjusį savaitgalį porai dienų buvo sugrįžęs į New Yorką.

Paulius Jurkus,

Darbininko redaktorius, nuo liepos 26 d. yra išvykęs porai savaičių atostogų į Kennebunk Port, Me.

Susituokė

Apreiškimo parapijos bažnyčioje liepos 26 d. Vytautas Stasiukevičius ir Antanina Petraitytė.

MASPETH, L. I., N. Y.

Šiemet metinis parapijos bazaras įvyksta spalių 9-12 ir 16-19 d. Bazaras įvyksta parapijos salėje ir sodne. Kiekvieną vakarą 10 val. bus išleidžiami laimėjimai po 100.00 arba 50 dol. pinigais, ir dvi daiktinės dovanos. Laimėtojui nereikia būti salėje. Į bazarą įžanga nemokamai.

Laimėjimų knygelės jau pasiųstos visiems parapijiečiams. Prašome laimėjimų knygeles išparduoti arba patiems nusipirkti ir grąžinti pinigus prieš bazarą. Kurie norėtų daugiau padirbėti parapijai, turime likusių laimėjimams knygelių, gaunama pas parapijos kunigus.

Mėlynosios Armijos Kongresas

Plainfield, N. J. — Į šios vietos Šv. Marijos parapiją, liepos 12-16 d., suvažiavo šimtai Mėlynosios Armijos vadų ir atstovų iš įvairių tolimų ir artimų miestų. Dalyviai rinkosi į metinį Fatimos Mergelės tautinį kongresą, kurį sušaukė šio Marijos sąjūdžio vadovybė: kun. H. V. Colgan, tarptautinis direktorius, ir p. J. M. Heffert, Amerikos komandierius.

Mėlynąją Armiją sudaro keturi milijonai katalikų tikinčiųjų, kurie ypatingu pasišventimu ragina vykdyti Švč. Dievo Motinos prašymus, paskelbtus Fatimos apreiškimuose. Šis sąjūdis iki šiai dienai apima 28 šalis, tarp jų ir lietuvius tremtyje.

Kongresas iškilmingai pradėtas sekmadienio vakare procesija iš mokyklos salės į bažnyčią, kurioje dalyvavo skaitlingos minios, daugelis kunigų, Newarko arkivyskupas T. A. Boland, kuris celebravo Pontifikalinį Palaiminimą, pasakė pamokslą ir apvainikavo Fatimos Mergelės keliaujančią statulą. Reikšmingi buvo arkivyskupo žodžiai, kuriais ragino daugiau veiklumo prirašant naujų narių į Mėlynąją Armiją ir kvietė greičiau "reikalingą skaičių Marijos atsidavusių permaldautojų pasiekti". Nors nežinoma, kokis turėtų būti tas skaičius, bet Rusijos atsivertimas užtikrintas, jeigu tinkamas skaičius žmonių prašys ir aukosis tam tikslui. Tada bus užtikrinta ir pasauliui taika.

Pirmadienis ir antradienis buvo skirti vyskupų kalboms ir kunigų pranešimams. Kalbėjo Paterson, N. J. vysk. J. A. McNulty, Indijos vysk. L. Raymond, prel. P. J. O'Connor, Nekalto Prasidėjimo šventovės rektorius Washingtone, ir prel. W. C. McGrath.

Kas rytą Tarptautinis Mėlynos Armijos direktorius ir vietos klebonas, kun. H. V. Colgan pravesdavo atitinkamą meditaciją.

Antradienį po pietų nuo A. M. Instituto balkono kalbėjo lietuvių Mėlynos Armijos atstovas kun. M. Vembrė, kurio žodžiai, kad ir lietuvišku akcentu angliškai ištarti, darė didelį įspūdį, nes kunigas M. Vembrė buvo vienintelis atstovas pavergtos tautos.

Lietuvių sekcijos Mėlynosios Armijos delegacijai vadovavo prel. Jonas Balkūnas iš Maspeth, L. I. Be to, dar dalyvavo tėv. Antoninas Jurgelaitis, dominikonas, iš Providence, R. I. Trečiadienio rytą atsilankė tėv. Alfonsas Gailevičius, taipgi dominikonas, iš Washington, D. C. Iš Newton, Pa. Juozapo Marijos Vilos atsilankė dvi vienuolės kazimierietės S. Winifreda ir S. Kristopa. Iš Maspeth atsilankė ponia O. Seilienė ir ponia O. Brady-Brazinskienė.

Trečiadienį buvo "pasauliečių diena". Mėlynos Armijos pasauliečiai vadai davė pranešimus iš veikimo New Jersey valstijoje, Cleveland ir Cincinnati miestuose. Kiti kalbėtojai ir kalbėtojos darė pranešimus apie rožančių ir radiją, apie mažąsias keliaujančias Fatimos Marijos stovylas, apie rožančiaus kalbėjimą kaimynų namuose, apie brošiūrėles ir knygas, apie filmas ir paveikslus.

Paskutinę dieną kongresas buvo iškilmingai uždarytas pontifikalinėmis mišiomis, kurias atnašavo Trentono vyskupas G. W. Ahr. Ganytojas pasakė ir pamokslą: "Marija — mūsų viltis".

Po mišių buvo galutinis posėdis — pasitarimas, kaip labiau praplėsti Fatimos apaštalavimą. Buvo pageidauta, kad keliaujančioji Marijos, Fatimos Mergelės, statula aplankytų kiekvienus katalikų namus, kad būtų paskirtas oficialus dvasios vadas Mėlynajai Armijai.

Lietuvių pageidavimai irgi buvo įtraukti į dienotvarkę, būtent, kad gegužės 13 dieną būtų paskirta atgailos diena visame pasaulyje, kad palaiminimuose po šv. mišių būtų įterpta "Palaiminta Nekalčiausia Marijos Širdis", kad visi vyskupai būtų raginami paaukoti savas diocezijas Nekalčiausiai Marijos Širdžiai ir t.t.

A. A. J.

BALFo ir ALB-ės bendra komisija Vasario 16 Gimnazijai remti.

Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, susitaręs su Amerikos Lietuvių Bendruomenės Laikinuoju Organizaciniu Komitetu, įsteigė bendrą komisiją, kuri rūpintųsi Vasario 16 gimnazijos rėmimu. Į komisiją BALFo ir LOKo paskirti: prel. Jonas Balkūnas, A. Devenienė, A. Ošlapas, A. S. Trečiokas ir P. Vainauskas.

Komisija išsirinko P. Vainauską komisijos pirmininku ir A. S. Trečioką sekretoriumi.

Liepos 17 d. komisija turėjo savo pirmą posėdį, kuriame aptarė gimnazijos rėmimo planą ir nutarė paprašyti Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos reikalingų žinių apie perkamą nuosavybę.

Kun. J. Končius

vėl eina Balfo pirmininko pareigas, aktyviai dalyvauja posėdžiuose ir važinėja Balfo reikalais į Washingtoną.

Dosnumas Balfui didėja

Per šių metų pirmą pusmetį Balfas gavo aukų apie 37,000. Kitais metais per tokį laiką būdavo apie 23,000. Paprastai vasaros mėnesiais aukos susilpdavo. Balfas reiškia pasitenkinimo, kad šiemet per liepos mėn. įplaukė beveik trigubai daugiau nei kitais metais.

DIDIEJI IŠ NEW YORKO

● Samuelis Morse, žinomo telegrafinio kodo išradėjas, savo pirmą telegramą pagal savo kodą perdavė iš rūsies namo, kuris šiandien yra prie 156 gatvės ir Riverside Drive.

● Rašytojas Edgard Poe savo veikalą "The Raven" rašė namuose prie 84 gatvės ir Broadway.

● Buvęs Airijos min. pirmininkas Eamon de Valera gimė toj vietoj, kur šiandien yra Chrysler namai.

NATIONAL BANK OF DETROIT buvo apiplėštas ginkluotų banditų. Pavogta $27,411. FBI tiria nusikaltimo pėdsakus.

THOMAS E. DEWEY, New Yorko valstybės gubernatorius, Washingtone senato komisijoje pasisakė prieš tai, kad Niagara Falls būtų statoma elektros jėgainė privačių asmenų. Kairėje stovi sen. Edward Martin ir dešinėje sen. Irving N. Ives. Jie paremia gubernatoriaus nuomonę.

Ateitininkų Studentų

susirinkimas įvyko liepos 23 d. Apreiškimo parapijos salėje. Prof. J. Brazaitis susirinkime pravedė pasikalbėjimą apie rašytoją J. Tumą-Vaižgantą, iškeldamas jo charakterio ir kūrybos būdinguosius bruožus ir paskaitydamas raštų ištraukas. Susirinkime buvo dar aptarta vasaros darbai ir pasiruošimas studentų stovyklai Kennebunk Port, Me. Pranešimą padarė stud. A. Sabaliauskas. Ateitininkų Federacijos generalinis sekr. kun. V. Dabušis kalbėjo apie ateitininkų piniginį vajų, registraciją ir paruošiamuosius darbus kongresui. Po susirinkimo kun. J. Pakalniškis, New Yorko studentų ateitininkų kuopos dvasios vadas, parodė jo paties filmą iš skautų stovyklos Niagara Falls ir kelionės į Floridą. Kuopos pirmininke yra stud. Ž. Daugėlaitė, kuri rudenį vyksta medicinos toliau studijuoti į Washingtoną.

Sesuo Patricija,

kotrynietė, iš Kanados atvyko į New Yorką ir aplankė savo pažįstamus, "Darbininko" redakciją. Atvykusi į Kanadą su kitomis seserimis, ilgai vargusios įsigijo Toronte namus ir gavo teisę atidaryti vaikų darželį, kurį lanko daugiausia lietuvių vaikai.

Vytautas Marijošius,

dirigentas, gyvenąs New Britain ir profesoriaująs Muzikos Kolegijoje Hartforde, buvo atvykęs į New Yorką ir aplankė "Darbininko" redakciją.

Angelė Kriaučeliūnienė,

gyvenanti Bronxe, N. Y., jau Lietuvoje ilgą laiką dirbusi kaip gailestingoji sesuo, jau kelinti metai sėkmingai tas pareigas eina vietinėje Bronxo ligoninėje.

Juozui Garšvai,

žinomam Brooklyno graboriui ir balzamuotojui ir United Industrial Bank vicepirmininkui ir direktoriui šiemet sueina 70 metų amžiaus. Jis yra kilęs iš Suvalkijos. Amerikoje gyvena nuo 1907 metų.

Cpl. A. Alksninis,

kurio tėvai gyvena Maspeth, L. I., N. Y., išbuvęs Korejoje daugiau kaip pusantrų metų, parvyksta namo.

"DARBININKO" RĖMĖJAI

"Darbininką" aukomis yra parėmę (tąsa iš nr. 53):

Po $5.00 — V. Žemantauskas, Richmond Hill, L. I., N. Y., Mrs. M. Urbaitė, Boston, Mass., Mrs. Ona Bačinskas, So. Boston, Mass., Mrs E. Railo, St. O'Brikis, Millinocket, Me.

Po $4.50 — K. Garbon, P. Lukas, Brooklyn, N. Y.

Po $4.00 — P. Kubilius, Maspeth, N. Y., Miss A. Sokoškaitė, Schenectady, N. Y., Mrs. A. Satus, Bloomfield, N. J.

Po $3.00 — Mrs. E. Vyžienė, Brooklyn, N. Y., A. P. Goris, Woodhaven, L. I., N. Y., Miss D. Jonušaitė, So. Boston; S. Sokol, Worcester; H. A. Plekavičius, A. Zaveckas, Cambridge; J. Blauzdis, McKees Rocks; Ch. K. Grigas, Brockton.

Po $2.00 — BROOKLYN, N. Y. — M. Kazlauskas, A. Simonis, Mrs. A. Kazlauskienė, Mrs. E. Kairienė, Mrs. M. Vaickelionis, A. Noreika, K. Kazlauskas, B. Pocius, M. Puzauskas, S. Nutautas, K. Lakickas, Mrs. W. Miklosevičienė, J. Klimas, J. Nakutavičius, A. Ramanauskas, Mrs. S. Nogin, M .K. Snieška, Mrs. J. Jencevičius, A. Kaunas, Mrs. L. Lukasevičienė, B. Kulys, Mrs. M. Skirmont, Mr. Mrs. L. Lyncheski, Mrs. M. Stučius, Mrs. aK. Jakas, A. Kutkus.

ELIZABETH, N. J. —V. Lietuvninkas, Mrs. M. Čižauskienė, Miss O. Vilnonytė, P. Gabriūnas, S. Dzikas, Mrs. J. Matūnas, S. Markevich.

PATERSON, N. J. — A. Aidukas, B. Vicius, Miss L. Jankauskaitė.

KEARNY, N. J. — J. Bubnis, Mrs. S. Čilčius, M. Zujus, K. Barzdukas.

LINDEN, N. J. — M. K. Klimas, Mrs. T. Budres.

NEWARK, N. J. — Mrs. K. Račkus, Mrs. O. Yarawich.

Širdingai dėkodami, linkime Viešpaties palaimos visiems mūsų rėmėjams.

T. T. PRANCIŠKONAI

Bus. tel. EV. 4-9672 Office tel. EV. 4-6639 Namų tel. EV. 4-1913

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas

SALĖ IŠNUOMOJAMA ŠOKIAMS
VESTUVIŲ POKILIAMS IR T T.

J. Zakarauskas, Mgr.

280 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.

BOSTONO ŽINIOS

Vykstame į Lietuvių Dieną

Rugpiūčio 9 d. į Tėvų Pranciškonų rengiamą Lietuvių Dieną, Kennebunk Port, Me., autobusai eis iš So. Bostono nuo buv. "Darbininko" namų. Specialūs autobusai išeis 7:45 val. ryto. Kelionė ten ir atgal tik $3.25. Bilietus reikia iš anksto užsisakyti. Juos galima gauti Lithuanian Furniture krautuvėje, Vl. Jakšto krautuvėje, pas Valatką, Brazauskus, Zalecką ir prie bažnyčios pas kolektorius. Visi pasinaudokite ta pigia ir gražia kelione į puikųjį pamarį, kur Tėv. Pranciškonų vienuolyne bus Liurdo Grotos pašventinimas, kun. R. Šakalio primicijos, turininga meniška programa ir smagus pasisvečiavimas. Sutiksite pažįstamų iš visos Naujos Anglijos.

Dr. Ramanauskas

su žmona ir keturiais vaikučiais iš Clevelando lankėsi Bostone pas savo bičiulius. Buvo sustoję pas inž. Joną ir Bronę Vasiliauskus, Jamaica Plain. Iš tremties atvykęs dr. Ramanauskas buvo apsigyvenęs So. Bostone, bet negalėdamas gauti leidimo dirbti gydytojo profesijoje išsikėlė į Clevelandą, kur gavo leidimą ir sėkmingai darbuojasi.

Apiplėšė Zavadskus

Liepos 19 d., sekmadienio popietyje į Silvestro Zavadsko būtą, 327 Broadway, buvo įsilaužę vagys ir iš jo išsinešė 400 pinigais, revolverį ir auksinių daiktų.

Algirdas Mitkus,

prieš metus baigęs Bostono Kolegiją, dabar darbuojasi W. T. Grant departmentinėje krautuvėje South Bostone, kaip vienas iš jos tvarkytojų.

Edvardas A. Zaleckas

su pagyrimu baigęs Boston Teachers College, yra pakviestas Quincy miesto mokyklose mokytojauti. Kaip seniau Edvardo tėveliai, Feliksas ir Anelė Šliužiūtė - Zaleckai, buvo veiklūs Vyčių organizacijoje, taip dabar joje aktyviai dalyvauja Edvardas. "Darbininkui" esant Bostone, jis nuo mokyklos laisvu laiku dirbdavo jo spaustuvėje.

Dr. Jadvyga Mazliauskienė

jau metai laiko kai dirba Carney ligoninėje kaip viena iš tos ligoninės rezidenčių gydytojų.

Pinigingos žuvys

Boston Post dienraščio leidėjai į Bostono apylinkės ežerus prileido numeriais ir vardais suženklintų žuvų. Meškeriotojai, pagavę tokią paženklintą žuvį, gali ne tik ją išsikepti, bet ir pinigų gauti nuo $1.00 iki $100. Laikraštis iš anksto skelbia žuvų rūšis, jų numerius, kokiame ežere jos paleistos ir už kurią kokia premija bus mokama. Tik reikia jas su meškere pagauti.

$600,000 už seną popierų

Bostono arkivysk. Richard J. Cushing, nuo 1946 m. savo diocezijos parapijose su talka renka seną popierų, už kurį jau gavo $600,000. Pinigai vartojami įvairioms prieglaudoms išlaikyti.

Gabijos choro

buvęs ilgametis dirigentas J. Dirvelis, gyvenąs Worcestery, dabar diriguoja komunistuojančių worcesteriečių Aido chorą. Jo žmona buvo skelbiama "Laisvės" naudai ruošiamo pikniko programos dalyve.

Zigmas Podelis

iš South Bostono, šiuo tarpu dirba kaip civilis inžinierius prie Amerikos laivyno tolimoj Guam saloj, Pacifike.

Genovaitė Stapulionienė,

prieš metus atidariusi buv. "Darbininko" redakcijos kambariuose savo moderniškai įrengtą dantų gydymo kabinetą, turi didelį pasisekimą. Prie geriausių norų negali visų norinčių jos profesinio patarnavimo aptarnauti.

Stasys Jakutis

po susižeidimo dirbtuvėje prieš septynias savaites jau grįžo prie darbo. Kadangi kojos riešas dar tebėra gipse, tai gavo daug lengvesnį darbą.

Šidlauskienė-Grabijoliūtė,

veikli parapijietė, pergyvenusi sunkią operaciją, jau pilnai pasveiko.

Marytė Peldžiūtė,

buv. "Darb." administratoriaus duktė, ruošiasi slaugės profesijai Mass. General ligoninės slaugių mokykloje.

RUGPIŪČIO - AUGUST 9, 1953

Visi keliai veda į

LIETUVOS PRANCIŠKONŲ, KENNEBUNK PORT, MAINE

ruošiamą NAUJOSIOS ANGLIJOS

LIETUVIŲ DIENĄ

ir

PIKNIKĄ

LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMA:

10.30 val. — Liurdo grotos pašventinimas. Pašventinimo apeigas atliks Jo Eksc. Portlando vyskupas.
11 val. — Iškilmingos primicijų Mišios su pamokslu naujoj Liurdo šventovėje, kurias laikys Tėv. Rafaelis Šakalys, O. F. M.
12 val. — Pietūs
3 val. — Lietuvių Dienos meninė programa. Išpildys New Britaino lietuvių parapijos choras ir tautinių šokių grupė, vadovaujant prof. V. Marijošiui ir K. Marijošienei.

Nuoširdžiai kviečiame Lietuvių Dienoje dalyvauti
Tėvų Pranciškonų Geradarius, Rėmėjus ir visus
Amerikos Lietuvius

NEPRALEISKITE PROGOS
APLANKYTI LIETUVIŲ PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNĄ GRAŽIOJE ATLANTO PAKRANTĖJE!

Visais reikalais kreipkitės:
FRANCISCAN FATHERS, KENNEBUNK PORT, MAINE
Telefonas: 7-2011

KELRODYS

Į Šv. Antano Vienuolyną, Kennebunk Port, Maine

Iš Bostono pro Sumner Tunnel vykite šiais keliais: route C-1, route 1 iki Portsmouth, N. H.; nuo Portsmouth iki Kennebunk Port, Maine — Maine turnpike (toll 35) iki Kennebunk Interchange, paskui route 35 per Kennebunk miestelį iki Pranciškonų vienuolyno Kennebunk Port, Me. (5 mylios) arba važiuokite vandenyno pakraščiu route 1 iki route 9, už 4 mylių dešinėje — Tėvų Pranciškonų vienuolynas.